

DRAUGAS

PERIODICALS
May 22,
Vol. LXXXIX

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
ANTRADIENIS - TUESDAY, GEGUŽĖS - MAY 22, 2001

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 05/21/01
UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET
WWW.DRAUGAS.ORG
Nr.99
Kaina 50 c.

Lietuvos specialiosios tarnybos sulaikė įtariamą žvalgą

Vilnius, gegužės 21 d. karininkas.
(BNS) — Valstybės saugumo departamento (VSD) ir Generalinės prokuratūros pareigūnai pirmadienį Vilniuje sulaukė Lietuvos pilietį, kuris įtariamas šnipinėjimu ir valstybės paslaptį sudarančių žinių perdavimu užsienio valstybės žvalgybai.

Sulaikytajam iškelta baudžiamoji byla. Parengtinį tardymą atlieka bendra Generalinės prokuratūros ir VSD tarnybos grupė.

VSD pranešime nenurodoma, kuriai valstybei sulaikytasis įtariamas šnipinėjimas.

Paskutinį kartą apie Lietuvos VSD operaciją prieš užsienio žvalgybininką buvo pranešta 1998 m. pabaigoje, o praėjus metams — 1999-ųjų gruodį — atskleista keletas tos operacijos detalių. Tuomet buvo skelbiama, kad Vilniuje dirbęs Rusijos gynybos atašė padėjėjas Valerij Kabalinov bandė užverbuoti Lietuvos Krašto apsaugos ministerijos

Nušautas teisėsaugos ieškotas Panevėžio „tulpinis“

Pasvalys, gegužės 20 d. (BNS) — Pasvalio rajone per policijos operaciją sėkmingai buvo nušautas vienas iš Panevėžio nusikalstamos gaujos narių. Policijos pareigūnai įvykio metu nenukentėjo.

Kaip sakė Generalinės prokuratūros atstovas spaudai, sulaikytiems asmenims rengiami kaltinimai pagal Baudžiamojo kodekso 234 str., numatantį atsakomybę už neteisėtą daugiaaukštį viešųjų vietų šaunamųjų ginklų, daugiau kaip 50 vietinių šaudmenų ir daugiau kaip 100 gramų sprogstamųjų medžiagų ar sprogmenų laikymą, nešiojimą, įsigijimą, gaminimą, realizavimą arba perdavimą.

Pareigūnų teigimu, nemažai ginklų bei tyrimui reikšmingų dokumentų rasta sulaikytųjų automobiliuose ir per krates.

Vilniaus miesto II apylinkės teismas pirmadienį 10 parų, 1 mėnesiui ir 2 mėnesiams leido suimti įtariamuosius, kurių pavardės neskelbiamos. Kol kas jiems nėra pareikšti jokie kaltinimai.

Teismo posėdis, kuriame buvo skiriamos sankcijos, vyko už uždarytų durų. Trijų į teismą policijos atvežtų įtariamųjų veidus dengė kaukės, o posėdį juos lydėjo taip pat kaukėmis mūvintys policijos pareigūnai.

* Prezidentas Valdas Adamkus paliko Seimo pirmininkui Artūriui Paulauskui pasirašyti Seimo priimtą Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo papildymo įstatymą bei Valstybinio socialinio draudimo pensijų įstatymo pakeitimo įstatymą. Kaip pranešė prezidento atstovė spaudai Violeta Gaizauskaitė, V. Adamkus paliko Seimo pirmininkui pačiam pasirašyti Seimo priimtą Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 13 str. papildymo įstatymą, numatantį PVM lengvatą biokurui, ir Valstybinio socialinio draudimo pensijų įstatymo 23 ir 32 str. pakeitimo įstatymą, keičiantį pensijų mokėjimo tvarką dirbantiems pensininkams. Pasak pranešimo spaudai, premjeras Rolandas Paksas yra raštu paprašęs prezidento nepasirašyti įstatymo dėl PVM lengvatų biokurui, o ve-

* Kalvarijos kelio poste sulaikytas rekordinis 5,5 mln. „Regal“ kontrabandinis cigarečių krovinys, kurio vertė — daugiau kaip 500,000 litų. Tai pirmas kartas, kai automobilio puspriekabėje paslėptos cigaretės buvo aptiktos muitinės neseniai įsigyta mobilioji rentgeno kontrolės sistema.

* Baudžiamojoje byloje, kuria Specialiųjų tyrimų tarnyba (STT) yra iškėlus del tarnybinio klastojimo, buvo priimtas nutarimas patraukti Palangos merą Egidijų Rimkų kaltinamuoju.

(L.R. K.D., R. Elta)

(L.R. K.D., R. Elta)

(L.R. K.D., R. Elta)

(L.R. K.D., R. Elta)

(L.R. K.D., R. Elta)

(L.R. K.D., R. Elta)

(L.R. K.D., R. Elta)

(L.R. K.D., R. Elta)

(L.R. K.D., R. Elta)

(L.R. K.D., R. Elta)

(L.R. K.D., R. Elta)

(L.R. K.D., R. Elta)

(L.R. K.D., R. Elta)

(L.R. K.D., R. Elta)

(L.R. K.D., R. Elta)

(L.R. K.D., R. Elta)

(L.R. K.D., R. Elta)

(L.R. K.D., R. Elta)

(L.R. K.D., R. Elta)

(L.R. K.D., R. Elta)

(L.R. K.D., R. Elta)

(L.R. K.D., R. Elta)

(L.R. K.D., R. Elta)

(L.R. K.D., R. Elta)

(L.R. K.D., R. Elta)

(L.R. K.D., R. Elta)

(L.R. K.D., R. Elta)

(L.R. K.D., R. Elta)

(L.R. K.D., R. Elta)

Lietuvos liberalų sąjungos valdyba.

Liberalų sąjungos pirmininku perrinktas Rolandas Paksas

Vilnius, gegužės 19 d. (BNS) — Lietuvos liberalų sąjungos (LLS) pirmininku dar vieną dieną metų kadencijai slaptu balsavimu išrinktas Rolandas Paksas. Tokį sprendimą priėmė šeštadienį Vilniuje susirinkęs devintasis LLS kongresas.

Partijos pirmininkas buvo renkamas tik iš vieno kandidato. Kiti pasiūlyti kandidatai savo kandidatūras atsiėmė. Į LLS pirmininko postą buvo siūlomas buvęs partijos pirmininkas, ūkio ministras Eugenijus Gentvilas, Seimo pirmininko pavaduotojas ir LLS valdybos narys Gintaras Steponavičius, Seimo narys Algimantas Matulevičius, Panevėžio apskrities viršininkas Ramūnas Vyztinas.

R. Pakso kadencija baigiasi šį rudenį, tačiau pats LLS vadovas pasiūlė surengti pakankintus rinkimus.

R. Pakso LLS pirmininku buvo išrinktas 1999 m. pabaigoje, kai, nesutikęs pasirašyti „Mažeikių naftos“ privatizavimo sutarties su JAV bendrove „Williams International“, pasitraukė iš konservatorių vyriausybės vadovo posto ir konservatorių partijos.

Kongrese partijos vadovas Rolandas Paksas apžvelgė padėtį Lietuvoje ir partijoje, kalbėjo apie vyriausybės padarytus darbus, jos veiklos problemas. Jis pažymėjo, kad Lietuva yra įklampusi į glia duobę ir lipimas iš jos negali būti greitas. „Duobė gili, 10 metų Lietuvoje dalinta ir dalintasi, skolinta ir skolintasi. 10 metų Lietuvoje vykdyta kairioji — skirstymo — politika“, sakė R. Paksas. Jis teigė, jog šiuo metu yra išduota 7 mlrd. litų skolų su valstybės garantija, nebaigtų statybų už 3 mlrd. litų, o viso valstybės skolų, įskaitant įsipareigojimus savo piliečiams, — apie 20 mlrd. litų.

„10 metų politikai — didieji šalies tvarkytojai — manė, kad Lietuvos žmogus yra gamtos stebuklas — nuo jo galima nudirti dešimt kailių, — ir vis tiek liks gyvas ir juos uoliai maitins“, sakė R. Paksas. Tačiau R. Pakso teigė, jog vienintelė išeitis iš tokios politikos yra liberali alternatyva.

Premjeras išsakė kritiškas pastabas ir Seimui. Pažymėjęs, jog vyriausybė, kuri buvo sudaryta be didesnių problemų, šiuo metu ima akivaizdžiai stokoti paramos

tuoti Valstybinių pensijų įstatymo pakeitimo įstatymą paprašė Liberalų frakcija Seime. (BNS)

Seime.

LLS vadovas dar kartą paaikšino savo apsisprendimo nekadidatuoti prezidento rinkimuose motyvus. „Vardan politinės ramybės bei aiškumo

Koalicijos bendrininkai prisiekė ištikimybę liberalams

Vilnius, gegužės 19 d. (BNS) — Lietuvos liberalų sąjungos (LLS) bendrininkai valdantiojoje koalicijoje šeštadienį, sveikindami Vilniuje prasidėjusį LLS kongresą, prisiekė draugystę, tačiau liberalai neišgirdo prezidento sveikinimo.

„Kad ir ką besakytų piktiečiai, žinokite — socialliberalai yra jūsų draugai“, teigė Naujosios sąjungos (NS, socialliberalų) vardu atvykęs pasveikinti Seimo pirmininko pavaduotojas Artūras Skardžius.

„Žinoma, ne viskas klostosi taip gerai, kaip norėtumėte. Daug kam atrodo, kad koalicija nėra stabili, kad ji yra trapi kaip moteris, gal šiek tiek ambicinga, kartais valiūkiškai drąsi ir per daug savimi pasitikinti. Tačiau, sutikime, jog čia yra visos grožis“, sakė socialliberalas. „Manau, kad šita koalicija yra pasmerktas ilgam gyvenimui“, teigė A. Skardžius.

Ištikimybę prisiekė ir „mažieji“ koalicijos bendrininkai. „Džiaugiamės, kad jums pavyko atlaikyti išbandymą valdžia. Jūs nuostatos ir principai buvo nuosekliai atstovau-

jami. Padarysime viską, kad jums pavyktų realizuoti tas nuostatas“, tikino Moderniųjų krikščionių demokratų sąjungos atstovas Artūras Vazbys.

Nors LLS kongresas neišgirdo koalicijos bendrų centrinių sveikinimų, tačiau juos atvyko pasveikinti tiek dešiniojos, tiek kairiosios opozicijos atstovai.

Konservatorė Irena Degutienė pabrėžė, jog liberalų ir konservatorių nuostatos yra labai artimos. Pirmininkaujančio pristatyta kaip „mažoji opozicijos“ atstovė, konservatorė pažymėjo, jog neretai konservatoriai pereina iš opozicijos į koaliciją ir „darant lemtingus žingsnius Lietuvai, būna su liberalais“.

Kairiosios opozicinės Lietuvos socialdemokratų partijos (LSDP) vicepirmininkas Česlovas Juršėnas teigė, jog liberalams ir kairiesiems dar teks ilgai dirbti kartu. Jis optimistiškai vertino susitarimo su liberalais galimybes. „Realus gyvenimas parodė, jog yra dalykų, dėl kurių reikia susitarti ir susitariame“, pažymėjo jis.

LLS kongresą taip pat sveikino politinės partijos „Lietuvos krikščionys demokratai“, Lietuvos liberalaus jaunimo, verslininkų atstovai.

Tačiau, nors ir buvo kvietimas, ir kongresą neatvyko ir jokių sveikinimų neatsiuntė prezidentas Valdas Adamkus.

Kongreso kuluaruose buvo kalbama, jog taip prezidentas atsilgino liberalams už tai, kad pastarieji parėmė socialdemokratų atmetant prezidento „veto“ dėl Gegužės 1-osios — Tarptautinės darbo dienos paskelbimo valstybine švente.

* Liberalų frakcijos atstovai neigia liberalų ir prezidento Valdo Adamkaus santykių pablogėjimą bei gandus apie galimą premjero Rolando Pakso keitimą kitu liberalu.

Apie tai, jog tokių siūlymų būta, Lietuvos liberalų sąjungos (LLS) vadovas R. Paksas pats užsiminė LLS kongrese, tačiau siūlytojų neįvardijo. Liberalų frakcijos seniūnė Dalia Kutraitė-Giedraitienė pirmadienį spaudos konferencijoje pripažino, jog vienas LLS vadovo sakiny galejo

Gegužės 21-osios rytą, eidamas 83-iusius metus, Arlington, MA, mirė dr. Jurgis Gimbutas. Velionio palaikai bus sudeginti ir nugabenti į Lietuvą.

Dr. Jurgis Gimbutas

Gegužės 21-osios rytą, eidamas 83-iusius metus, Arlington, MA, mirė dr. Jurgis Gimbutas. Velionio palaikai bus sudeginti ir nugabenti į Lietuvą.

Tėvynėje pasižvalgius

* „Išaukę LLS ‘gabaritai’, partijos sąrangos ir valdymo taisyklės man šiandien jau primena bandymą voratinkliais sugauti brachozaurą. Brachozauras — tai toks prieš 150 mln. metų išnykęs ‘roplukas’, kuris svėrė 60 tonų, o atstumas nuo ilgos uodegos iki nedidelės galvos buvo pora dešimčių metrų. Kojos nelabai klausė galvos, o galva nelabai nutuokė, ką bedaryti su tomis kojomis. Panaši situacija šiandien susiklostė ir LLS organizacijoje: partijos kūnas išaušo, nuotolis nuo partijos ‘galvos’ iki ‘uodegos’ padvigubėjo. Dėl to partijos smegenys sunkiai besuteikia impulsą raumenims, savo ruožtu, raumenų skaidulos praranda savo elastingumą“, liberalų kongrese sakė partijos vadovas Rolandas Paksas. Jis taip pat sakė, jog ir anksčiau buvo pastebėjęs, kad partinėje organizacijoje yra „kraujotakos“ problemų bei vestibulinio aparato sutrikimų — trūksta koordinacijos ir subordinacijos.

(BNS)

* Vyriausybė prakalbėjo apie galimybes parduoti trečdali „Mažeikių naftos“ akcijų „LUKOil“, tačiau neatrodė, kad Rusijos susivienijimą tai labai nudžiugino. „LUKOil“ reikia visko arba nieko. Rusijoje dar spėjama, kiek ilgai Lietuva atlaikys rusų spaudimą, tačiau sutariama, kad bet kurio atveju galop vis tiek reikės nusileisti.

(L.R. K. Elta)

* Kas dedasi Seimo posėdžiuose, prezidentas Valdas Adamkus dažnai stebi per televizorių savo darbo kabinete. Tokią galimybę jis turi nuo 1999 m. spalio 13 d. Šis „malonumas“ prezidentūrai per mėnesį kainuoja 3,176 litus.

(L.R. Elta)

* Tamsintais stiklais Lietuvoje leidžiama važinėti automobiliais, kuriais naudojasi prezidentas, Seimo pirmininkas, premjeras ir ministrai. Vidaus reikalų ministerijai, Generalinės prokuratūros, Valstybės saugumo departamento ir kitų tarnybų pareigūnai bei karo policija, greitoji medicinos pagalba ir inkasatoriai.

(L.R. Elta)

* Abitūros egzaminų užduotis Lietuvos egzaminai pirkti lyg turguje. Tuo įsitikino žurnalistas, pabandęs įsigyti dvyliktos klasės valstybinių egzaminų užduotis. (L.R. Elta)

* Gegužės 18 d. Kaune buvo baigiami panaikinti praužusios vėtros padariniai. Pagrindinė dangaus smūgio jėga praėjusį ketvirtadienį teko Kauno centrui. Į žemutinę miesto dalį plūstelėję milžiniški vandens srautai perpildė nutekėjimo kanalus ir išlikojo kanalizacijų dangčius.

Vanduo užtvindė Laisvės alėjoje esančias parduotuves. Ledinės krušos šuorų neatlaikę medžiai griuvo ant automobilių ir pastatų.

(KD, Elta)

paskatinti gandus apie jo keitimą, tačiau neigė, jog tokia galimybė buvo svarstoma partijos valdyboje ar frakcijoje Seime. Ji taip pat teigė, jog liberalų santykiai su prezidentu nepablogėjo, nepaisant to, jog praėjusią savaitę Seimas atmetė net penkis prezidento sustabdytus įstatymus. (BNS)

* Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas, jo padėjėjas Anatolijus Korolkovas, socialliberalų frakcijos seniūnas Gediminas Jakavonis ir kiti dalyvavo turistų maratone Merkių upėje. Vienvietė baidarė pirmas atplaukė G. Jakavonis. (L.R. L. Elta)

Sutirpinimai: K. „Klaipėda“, KD. „Kauno diena“, LA. „Lietuvos aidas“, LR. „Lietuvos rytas“, L.Ž. „Lietuvos žinios“, R. „Respublika“, V.Ž. „Verslo žinios“.

* Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas, jo padėjėjas Anatolijus Korolkovas, socialliberalų frakcijos seniūnas Gediminas Jakavonis ir kiti dalyvavo turistų maratone Merkių upėje. Vienvietė baidarė pirmas atplaukė G. Jakavonis. (L.R. L. Elta)

Sutirpinimai: K. „Klaipėda“, KD. „Kauno diena“, LA. „Lietuvos aidas“, LR. „Lietuvos rytas“, L.Ž. „Lietuvos žinios“, R. „Respublika“, V.Ž. „Verslo žinios“.

* Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas, jo padėjėjas Anatolijus Korolkovas, socialliberalų frakcijos seniūnas Gediminas Jakavonis ir kiti dalyvavo turistų maratone Merkių upėje. Vienvietė baidarė pirmas atplaukė G. Jakavonis. (L.R. L. Elta)

Sutirpinimai: K. „Klaipėda“, KD. „Kauno diena“, LA. „Lietuvos aidas“, LR. „Lietuvos rytas“, L.Ž. „Lietuvos žinios“, R. „Respublika“, V.Ž. „Verslo žinios“.

* Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas, jo padėjėjas Anatolijus Korolkovas, socialliberalų frakcijos seniūnas Gediminas Jakavonis ir kiti dalyvavo turistų maratone Merkių upėje. Vienvietė baidarė pirmas atplaukė G. Jakavonis. (L.R. L. Elta)

Sutirpinimai: K. „Klaipėda“, KD. „Kauno diena“, LA. „Lietuvos aidas“, LR. „Lietuvos rytas“, L.Ž. „Lietuvos žinios“, R. „Respublika“, V.Ž. „Verslo žinios“.

* Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas, jo padėjėjas Anatolijus Korolkovas, socialliberalų frakcijos seniūnas Gediminas Jakavonis ir kiti dalyvavo turistų maratone Merkių upėje. Vienvietė baidarė pirmas atplaukė G. Jakavonis. (L.R. L. Elta)

Sutirpinimai: K. „Klaipėda“, KD. „Kauno diena“, LA. „Lietuvos aidas“, LR. „Lietuvos rytas“, L.Ž. „Lietuvos žinios“, R. „Respublika“, V.Ž. „Verslo žinios“.

* Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas, jo padėjėjas Anatolijus Korolkovas, socialliberalų frakcijos seniūnas Gediminas Jakavonis ir kiti dalyvavo turistų maratone Merkių upėje. Vienvietė baidarė pirmas atplaukė G. Jakavonis. (L.R. L. Elta)

Sutirpinimai: K. „Klaipėda“, KD. „Kauno diena“, LA. „Lietuvos aidas“, LR. „Lietuvos rytas“, L.Ž. „Lietuvos žinios“, R. „Respublika“, V.Ž. „Verslo žinios“.

* Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas, jo padėjėjas Anatolijus Korolkovas, socialliberalų frakcijos seniūnas Gediminas Jakavonis ir kiti dalyvavo turistų maratone Merkių upėje. Vienvietė baidarė pirmas atplaukė G. Jakavonis. (L.R. L. Elta)

Sutirpinimai: K. „Klaipėda“, KD. „Kauno diena“, LA. „Lietuvos aidas“, LR. „Lietuvos rytas“, L.Ž. „Lietuvos žinios“, R. „Respublika“, V.Ž. „Verslo žinios“.

* Visų laikų geriausias Lietuvos krepšininkas Arvydas Sabonis bus apdovanotas Tarptautinio olimpinio komiteto (IOC) Olimpiniu ordinu. Apie tai Lietuvos tautiniam olimpiniam komitetui (LTOK) pranešė IOC prezidentas Juan Antonio Samaranch. Sprendimą gegužės 17 d. priėmė IOC ordinų taryba Lozaneje. (L.R. K.D., R. Elta)

* Latvijos liaudies dainos nepateko į UNESCO pasaulio žodinės ir nematerialiosios kultūros paveldo šedevrų sąrašą, nes, neoficialiais duomenimis, Latvijos paraišką paskutinę minutę sustabdė Lietuvos atstovė vertinimo komisijoje, pirmadienį pranešė Latvijos dienraštis „Diena“. 18-kos valstybių žinovų komisija apsvairstė 36 paraiškias ir slaptu balsavimu atrinko 19 projektų, kurie bus įtraukti į UNESCO sąrašą. Lietuvos atstovė Ugnė Karvelis sakė, kad lietuvių liaudies dainos panašios į latvių, todėl abi šios valstybės turėtų parengti bendrą projektą. Latvijos atstovo vertinimo komisijoje nebuvo. Latvijos atstovybės UNESCO pareigūnai po balsavimo buvo aiškiai sutriki ir apstulbę, nes U. Karvelis, kuri vadovauja Lietuvos nuolatinei atstovybei UNESCO, apie savo nuostatas jų iš anksto neperspėjo. (BNS)

* Parlamentaras Algimantas Matulevičius pasiūlyė vienu mostu baigti Seimo komitetų ir komisijų diskusijas dėl Privatizavimo komisijos darbo ir jos sudėties, siūlydamas panaikinti visas privatizavimo komisijas, įteisinti privatizavimą vykdančių asmenų civilinę atsakomybę, o visus sandorius skelbti viešai. (V.Ž. Elta)

* Vilniaus „Lietuvos ryto“ krepšininkas amerikietis Eric Elliott pageidauja tapti Lietuvos piliečiu ir žaisti Lietuvos rinktinėje. 31 metų E. Elliott įteikė prezidentui Valdui Adamkui prašymą gauti Lietuvos pilietybę. Ar amerikietis taps Lietuvos piliečiu, paaiškės maždaug per mėnesį. (L.R. L. Elta)

* Jūroje žvejojantiems Lietuvos žvejams išliko grėsmė netekti darbo, kadangi paklausiausios žuvies — menkės — šių metų sugavimo kvota greitai bus išnaudota. Nuo gegužės 15 d. Žvejybos inspekcija sustabdė menkių žvejybą Lietuvai priklausiančiuose Baltijos jūros vandenys. Iš Varšuvos komisijos Lietuvai sugauti skirtų 4,672 tonų šios žuvies jau sugauta per 70 proc. (L.R. Elta)

* Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas, jo padėjėjas Anatolijus Korolkovas, socialliberalų frakcijos seniūnas Gediminas Jakavonis ir kiti dalyvavo turistų maratone Merkių upėje. Vienvietė baidarė pirmas atplaukė G. Jakavonis. (L.R. L. Elta)

Sutirpinimai: K. „Klaipėda“, KD. „Kauno diena“, LA. „Lietuvos aidas“, LR. „Lietuvos rytas“, L.Ž. „Lietuvos žinios“, R. „Respublika“, V.Ž. „Verslo žinios“.

* Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas, jo padėjėjas Anatolijus Korolkovas, socialliberalų frakcijos seniūnas Gediminas Jakavonis ir kiti dalyvavo turistų maratone Merkių upėje. Vienvietė baidarė pirmas atplaukė G. Jakavonis. (L.R. L. Elta)

Sutirpinimai: K. „Klaipėda“, KD. „Kauno diena“, LA. „Lietuvos aidas“, LR. „Lietuvos rytas“, L.Ž. „Lietuvos žinios“, R. „Respublika“, V.Ž. „Verslo žinios“.

* Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas, jo padėjėjas Anatolijus Korolkovas, socialliberalų frakcijos seniūnas Gediminas Jakavonis ir kiti dalyvavo turistų maratone Merkių upėje. Vienvietė baidarė pirmas atplaukė G. Jakavonis. (L.R. L. Elta)

Sutirpinimai: K. „Klaipėda“, KD. „Kauno diena“, LA. „Lietuvos aidas“, LR. „Lietuvos rytas“, L.Ž. „Lietuvos žinios“, R. „Respublika“, V.Ž. „Verslo žinios“.

* Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas, jo padėjėjas Anatolijus Korolkovas, socialliberalų frakcijos seniūnas Gediminas Jakavonis ir kiti dalyvavo turistų maratone Merkių upėje. Vienvietė baidarė pirmas atplaukė G. Jakavonis. (L.R. L. Elta)

Sutirpinimai: K. „Klaipėda“, KD. „Kauno diena“, LA. „Lietuvos aidas“, LR. „Lietuvos rytas“, L.Ž. „Lietuvos žinios“, R. „Respublika“, V.Ž. „Verslo žinios“.

* Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas, jo padėjėjas Anatolijus Korolkovas, socialliberalų frakcijos seniūnas Gediminas Jakavonis ir kiti dalyvavo turistų maratone Merkių upėje. Vienvietė baidarė pirmas atplaukė G. Jakavonis. (L.R. L. Elta)

Sutirpinimai: K. „Klaipėda“, KD. „Kauno diena“, LA. „Lietuvos aidas“, LR. „Lietuvos rytas“, L.Ž. „Lietuvos žinios“, R. „Respublika“, V.Ž. „Verslo žinios“.

* Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas, jo padėjėjas Anatolijus Korolkovas, socialliberalų frakcijos seniūnas Gediminas Jakavonis ir kiti dalyvavo turistų maratone Merkių upėje. Vienvietė baidarė pirmas atplaukė G. Jakavonis. (L.R. L. Elta)

Sutirpinimai: K. „Klaipėda“, KD. „Kauno diena“, LA. „Lietuvos aidas“, LR. „Lietuvos rytas“, L.Ž. „Lietuvos žinios“, R. „Respublika“, V.Ž. „Verslo žinios“.

* Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas, jo padėjėjas Anatolijus Korolkovas, socialliberalų frakcijos seniūnas Gediminas Jakavonis ir kiti dalyvavo turistų maratone Merkių upėje. Vienvietė baidarė pirmas atplaukė G. Jakavonis. (L.R. L. Elta)

Sutirpinimai: K. „Klaipėda“, KD. „Kauno diena“, LA. „Lietuvos aidas“, LR. „Lietuvos rytas“, L.Ž. „Lietuvos žinios“, R. „Respublika“, V.Ž. „Verslo žinios“.

* Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas, jo padėjėjas Anatolijus Korolkovas, socialliberalų frakcijos seniūnas Gediminas Jakavonis ir kiti dalyvavo turistų maratone Merkių upėje. Vienvietė baidarė pirmas atplaukė G. Jakavonis. (L.R. L. Elta)

Sutirpinimai: K. „Klaipėda“, KD. „Kauno diena“, LA. „Lietuvos aidas“, LR. „Lietuvos rytas“, L.Ž. „Lietuvos žinios“, R. „Respublika“, V.Ž. „Verslo žinios“.

* Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas, jo padėjėjas Anatolijus Korolkovas, socialliberalų frakcijos seniūnas Gediminas Jakavonis ir kiti dalyvavo turistų maratone Merkių upėje. Vienvietė baidarė pirmas atplaukė G. Jakavonis. (L.R. L. Elta)

Sutirpinimai: K. „Klaipėda“, KD. „Kauno diena“, LA. „Lietuvos aidas“, LR. „Lietuvos rytas“, L.Ž. „Lietuvos žinios“, R. „Respublika“, V.Ž. „Verslo žinios“.

* Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas, jo padėjėjas Anatolijus Korolkovas, socialliberalų frakcijos seniūnas Gediminas Jakavonis ir kiti dalyvavo turistų maratone Merkių upėje. Vienvietė baidarė pirmas atplaukė G. Jakavonis. (L.R. L. Elta)

Sutirpinimai: K. „Klaipėda“, KD. „Kauno diena“, LA. „Lietuvos aidas“, LR. „Lietuvos rytas“, L.Ž. „Lietuvos žinios“, R. „Respublika“, V.Ž. „Verslo žinios“.

* Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas, jo padėjėjas Anatolijus Korolkovas, socialliberalų frakcijos seniūnas Gediminas Jakavonis ir kiti dalyvavo turistų maratone Merkių upėje. Vienvietė baidarė pirmas atplaukė G. Jakavonis. (L.R. L. Elta)

SVEIKATOS KLAUSIMAI

ŠIRDIES ATAKA IR SMEGENINIS PARALYZIUS (2)

JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

Dabar mokslas aiškiai su-
skė dabartinės arterijų pri-
skretimo epidemijos sąsąją su
žmogaus elgesiu, jo prigimtimi
ir turimomis negalėmis.

Šių dienų gydytojai ir pa-
grindiniai gyvybės palaikymo-
jai yra atsakingi dėl prašali-
nimo pavojaus, kurie sirgdina
širdis ir smegenis. Turimos ži-
nios įgalina trejų metų elgesį:

1. įvertinti savo elgesio pa-
vojų ir stengtis gyventi kuo
sveikiau;

2. įtikinti šeimas ir ligonius
apie tokio gyvenimo būtinu-
mą;

3. surinkti mediciniską me-
dziagą, liečiančią pavojų šir-
džiai ir smegenims, idant būtų
tinkamai diagnozuojama ir gy-
doma širdies liga bei smegeni-
nis paralyzius — „strokas“.

Dabar jau aiškiai žinoma,
kad širdies ataka ir smegenų
paralyzius daug dažniau su-
slega rūkoriai ir padidinto
kraujospūdžio savininkai. Rū-
kas kasdien po dėžutę ciga-
retų, turi didesnį pavojų su-
sirti širdimi, smegenimis ir
staiga mirti, negu nerūkas.

Taip pat mokslas jau žino,
kad asmeniui, turinčiam pa-
vojų, gresia nepalagingai di-
desnė galimybė susirgti krau-
jagyslių priskretimu, negu to-
kio priskretimo neturintiam.
Paimkim toki, kuris turi cho-
lesterolio per riebių kraują ir
kasdien rūko po dvi dėžutes
cigaretų — tokiam esti de-
šimteriopai didesnis pavojus
gauti širdies ataką, negu tu-
rinčiam normalų cholesterolio
kiekį ir nerūkiančiam.

Žinoma, pasitaiko širdies
ataka ir neturintiam tokių pa-
vojų — tik daug rečiau.

Širdžiai ir smegenims
pavojus

Širdies ataka ir smegeninis
paralyzius — „strokas“ yra ar-
terijų priskretimo liga — ar-
teriosklerozė. Tas priskreti-
mas — ta sklerozė vystosi
kaip lėtai einantis vyksmas.
Jis vystosi per visą žmogaus
gyvenimą ir yra paveikiamas
amžiaus, lyties, paveldėjimo ir
elgesio.

Širdies liga ir smegenų
„strokas“ turi daug bendrų pa-
vojų. Jų kai kurie pavojingės-
ni vienai, negu kitai negero-
vei. Duokim tokių per riebių
cholesterolio kraują (riebesnis
negu 200) — jis yra didysis
pavojus širdžiai ir tik antrinis
pavojus smegenims. O didesnis
kraujospūdis negu 130/80 yra
kur kas pavojingesnis negu
smegenų kraujospūdis, negu
širdimi.

Dvejopi pavojai

Vienus širdies ir smegenų
pavojus sveikas žmogaus elge-
sys prašalina, o kitus — nega-
li pakeisti. Gydytojas tai žino
ir atitinkamai išaiškina ligo-
niui. Negalimi prašalinti pa-
vojai sudaro pavojų širdžiai ir
smegenims. Tokie žmonės turi
stropiausiai tvarkytis su gali-
mais pakeisti pavojais ir su-
žinoti ženklus, artėjantį šir-
dies atakos ir „stroko“. Aišku,
ligoniui reikia visa jėga atsi-
kratyti visų tų pavojų, kuriuos
prašalina normalus žmogaus
elgesys — tai yra nekenkian-
tis sau, kitam ir artimui.

Saltinis: „BLS for Health
Care Providers“, American
Heart Association. 2001.

LIETUVOS VAIKŲ VILTIES IR
AMERIKOS LIETUVIŲ AUKOS

Lietuvos Vaikų vilties komi-
tetas, š.m. balandžio mėn. ga-
le, Motinos dienos proga, Ame-
rikos lietuviams išsiuntinėjo
laiškus, prašydami paramos
Lietuvos vaikų gydymui. Lie-
tuvos Vaikų vilties komitetas,
įsteigtas prie JAV LB Sociali-
nių reikalų tarybos (1991 me-
tais sausio mėn.), artimai ben-
dradarbiauja su Shriner's li-
goninėmis Amerikoje, kurios
teikia nemokamą gydymą viso
pasaulio vaikams su įvairio-
mis ortopedinėmis, nudegimo
ir kitomis negalėmis.

Nuo komiteto įsteigimo iki
šių, tai yra, per 10 metų, buvo
atvežta ir gydyta Amerikoje
180 vaikų. Lietuvos Vaikų vil-
ties komitetas veikia Chica-
goje (pirm. Gražina Liautaud),
o skyriai — Los Angeles (Dan-
guolė Navickienė), St. Peters-

burg, Tampa, (Vida Meiluvie-
nė) ir Lietuvoje (Elena Ger-
vickienė).

Į Ameriką atvežami vaikai,
kurių ligos yra sudėtingos, o
operacijos ir gydymas yra la-
bai sunkūs. Nors gydymas,
operacijos nieko nekainuoja,
bet vaikai atvežimas su vienu
iš tėvų, jų išlaikymas, vaistai,
kai apleidžia ligoninę, kainuo-
ja nemažai. Apeikaujame,
kad vienas vaikas, įskaitant ir
kelionės išlaidas, komitetui
kainuoja apie 1,000 dol. per
mėnesį. Amerikoje vaikai iš-
būna nuo trijų mėnesių iki
metų, o kartais ir ilgiau. Tai
pareina nuo to, kiek operacijų
vaikui reikalinga ir ar jos
sėdėtos.

Kada 1991 metais komitetas
pradėjo darbą, pamatė, kad
visų Lietuvos vaikų, kuriems

Lietuvos Vaikų vilties vaikų mamos „Seklyčioje“ prie vaikių stalo (iš kairės): Virginija Paskauskienė, Vilija Bielskienė, Vilija Stankienė, Aušra Kadūnienė ir LVV savanorė Viktorija Valavičienė.

reikalinga sudėtinga medi-
cininė pagalba, atvežti į Ame-
riką negalės. Todėl 1993 m.
spalio mėn. Santariškių ligo-
nėje Vilniuje buvo atidaryta
Lietuvos Vaikų vilties opera-
cinė. Padedant dr. John Lu-
bicky, kuris yra Shriner's ligo-
nės Čikagoje „Chief of Staff“
ir Medicinos mokyklos ortope-
dinės chirurgijos profesorius
Rusah, šiuo metu yra įrengtos
jau dvi modernios operacinės.
O Lietuvos visi gydytojai dir-
bantys Santariškių ligoninės
vaikų ortopediniame skyriuje,
buvo atvažiavę Amerikon sta-
žuotis. Dr. John P. Lubicky,
kasmet organizuoja keliones
Lietuvon. Jis, pasikvietęs ke-
lis specialistus, keliais gailės-
tingas seseris, kitus medicinos
darbuotojus, vyksta Lietu-
von savaitės darbui. Neva-
žiuoja tuščiom rankom, visada
dar veža daugybę įvairių ope-
racinei ir operacijoms reika-
lingų dalykų, kurie paprastai
įkainojami keliais šimtais
tūkstančių dolerių. Šiais me-
tais vyko jau dešimta tokia ke-
lionė. Gydytojai, nuvažiavę
Lietuvon, daro parodomąsias
operacijas, patikrina kelis
šimtus vaikų ligonių, apžiūri
ankstyvą Amerikoje operuotus
vaikus. Šiais metais nuva-
žiavę jie padarė 19 operacijų,
patikrino kelis šimtus vaikų.
O be to, jau antri metai iš ei-
lės dr. John Lubicky ir dr.
Terry Light, kuris yra žino-
mas rankų chirurgijos specia-
listas ir dirba Loyola ligoni-
nėje bei profesorijau Loyola
Medicinos mokykloje, skaitė
paskaitas Lietuvos gydyto-
jams. Medikų kelionės iš-
laidas Lietuvon padengia Lie-
tuvos Vaikų vilties komitetas,
t.y., Amerikos lietuvių, už gy-
venimą Lietuvoje moka Santa-
riškių ligoninė (Lietuvos val-
džia), o savo darbą, sugebė-
mus ir mokslą gydytojai ir ki-
tas medicinos personalas iš
Amerikos aukoja Lietuvos vai-
kų labui. Tokios yra ameri-
kiečių medikų atostogos.

Dr. John Lubicky asmenyje
lietuvių turi draugą, kuris
rūpinasi Lietuvos vaikų svei-
kata ir jų ateitimi. Tai parodo,
kad ir šis ateitimas. Dr. J.
Lubicky gavo 50 dol. iš buvu-
sios savo pacientės, kuri jam
sako, kad tuos pinigus jis gali
panaudoti kur nori. Jis tuos
pinigus atsiuntė Lietuvos Vai-
kų vilties komitetui, sakyd-
mas: „Tai nedaug, bet, dedant
dolerį prie dolerio, susideda

Dr. Terry Light, gailėstingoji sesuo Norene Jamieson ir dr. Paul Lambert pasirengę kelionei Lietuvon.

tūkstantiai. O Lietuvos vaikai
yra mano „cause“. Esu laimin-
gas, gailėdamas jiems padėti,
malonu bendradarbiauti su
vaikų tėvais, su jūsų komite-
tu. Didelį pasitenkinimą jau-
čiu bendradarbiaudamas su
Lietuvos kolegomis Vilniuje.
Jaučiu didelę laimę, turėda-
mas galimybę pasidalinti savo
žiniomis ir įgytu patyrimu“.
Dr. J. Lubicky, nuvažiavęs į
Lietuvą, jautėsi kaip namie,
ten jo vaikai-pacientai, ten jo
kolegos. O prieš dešimt metų,
kai su juo pirmą kartą kal-
bėjomes, apie Lietuvą jis labai
mažai žinojo.

Į Los Angeles, kurio komite-
tui pirmininkauja Danguolė
Navickienė, daugiausia atve-
žami gydyti vaikai su nudegi-
miais, nes Los Angeles Shri-
ner's ligoninėje yra specialus
skyrius. Los angeliečiai Santa-
riškių ligoninėje įrengė spe-
cialų vaikų nudegimų gydymo
skyrių. Šis skyrius bus oficia-
liai atidarytas š.m. birželio
mėn.

Didelė mūsų draugė yra gai-
lēstingoji sesuo Norene Jamie-
son, kuri yra Shriner's ligo-
nės Čikagoje operacinės vy-
resnioji. Ji rengiasi jau kitų
metų vienuoliktai kelionei
Lietuvon, ji renka įvairius
operacinei reikalingus reikme-
nis, kad nuvažiavę galėtų pa-
pildyti operacine.

Šiuo metu Čikagoje yra gy-
domi 6 vaikai. Prieš dvi sa-
vaites du vaikai išvažiavo po
pasisekusią operaciją namo.
Birželio mėn. turi atvažiuoti
vienas, rugsėjo mėn. — keturi,
spalio mėn. — vienas ir vienas
— gruodžio mėn. Taigi, šiais
metais, kaip dabar žinome, gy-
dysis Čikagoje 16 vaikų ir dar

Shriner's ligoninei yra paduo-
ta kelios vaikų anketos su
prašymais priimimui.

Rugsėjo mėn. pradžioje, dr.
John Lubicky kvietimu, į Či-
kagą atvyksta 6 savaitių sta-
žuotei dr. Dalia Bilatavičiūtė-
Galvydienė. Tikimės, kad ir
šiais metais, kaip ir kasmet,
prie daktarų stažuotių prisid-
dės Lietuvos fondas.

Lietuvos Vaikų vilties komi-
tetas turi tris lėšų telkimo va-
jus. Tai Motinos dienos vėjus,
kuris vyksta dabar, Kalėdinis
vėjus (gruodžio mėn.) ir Šam-
pano vakaras, kurį rengia
Gražina ir Jim Liautaud kiek-
vieno gruodžio mėnesio pirmą-
jį penktadienio vakarą. Kad
šitą projektą galima būtų
įvykdyti, reikia daug žmonių.
Lietuvos Vaikų vilties komi-
tetas Čikagoje turi daug pasi-
šventusių ir gerų savanorių,
kurie vežioja vaikus į ligo-
nines ir kitur. Tame savano-
rių sąraše yra: Marija Kria-
učnienė, Ona ir Kęstutis Pau-
mentis.

Didelė mūsų draugė yra gai-
lēstingoji sesuo Norene Jamie-
son, kuri yra Shriner's ligo-
nės Čikagoje operacinės vy-
resnioji. Ji rengiasi jau kitų
metų vienuoliktai kelionei
Lietuvon, ji renka įvairius
operacinei reikalingus reikme-
nis, kad nuvažiavę galėtų pa-
pildyti operacine.

Šiuo metu Čikagoje yra gy-
domi 6 vaikai. Prieš dvi sa-
vaites du vaikai išvažiavo po
pasisekusią operaciją namo.
Birželio mėn. turi atvažiuoti
vienas, rugsėjo mėn. — keturi,
spalio mėn. — vienas ir vienas
— gruodžio mėn. Taigi, šiais
metais, kaip dabar žinome, gy-
dysis Čikagoje 16 vaikų ir dar

Shriner's ligoninei yra paduo-
ta kelios vaikų anketos su
prašymais priimimui.

Rugsėjo mėn. pradžioje, dr.
John Lubicky kvietimu, į Či-
kagą atvyksta 6 savaitių sta-
žuotei dr. Dalia Bilatavičiūtė-
Galvydienė. Tikimės, kad ir
šiais metais, kaip ir kasmet,
prie daktarų stažuotių prisid-
dės Lietuvos fondas.

Lietuvos Vaikų vilties komi-
tetas turi tris lėšų telkimo va-
jus. Tai Motinos dienos vėjus,
kuris vyksta dabar, Kalėdinis
vėjus (gruodžio mėn.) ir Šam-
pano vakaras, kurį rengia
Gražina ir Jim Liautaud kiek-
vieno gruodžio mėnesio pirmą-
jį penktadienio vakarą. Kad
šitą projektą galima būtų
įvykdyti, reikia daug žmonių.
Lietuvos Vaikų vilties komi-
tetas Čikagoje turi daug pasi-
šventusių ir gerų savanorių,
kurie vežioja vaikus į ligo-
nines ir kitur. Tame savano-
rių sąraše yra: Marija Kria-
učnienė, Ona ir Kęstutis Pau-
mentis.

Didelė mūsų draugė yra gai-
lēstingoji sesuo Norene Jamie-
son, kuri yra Shriner's ligo-
nės Čikagoje operacinės vy-
resnioji. Ji rengiasi jau kitų
metų vienuoliktai kelionei
Lietuvon, ji renka įvairius
operacinei reikalingus reikme-
nis, kad nuvažiavę galėtų pa-
pildyti operacine.

Šiuo metu Čikagoje yra gy-
domi 6 vaikai. Prieš dvi sa-
vaites du vaikai išvažiavo po
pasisekusią operaciją namo.
Birželio mėn. turi atvažiuoti
vienas, rugsėjo mėn. — keturi,
spalio mėn. — vienas ir vienas
— gruodžio mėn. Taigi, šiais
metais, kaip dabar žinome, gy-
dysis Čikagoje 16 vaikų ir dar

Shriner's ligoninei yra paduo-
ta kelios vaikų anketos su
prašymais priimimui.

Shriner's ligoninei yra paduo-
ta kelios vaikų anketos su
prašymais priimimui.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal holidays, the Tuesdays
following Monday observance of legal holidays as well as Dec. 26th and Jan.
2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago,
IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115.

Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.

Mazindami pašto išlaidas, pakvitatimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie
pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata
galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV	Metams	1/2 metų	3 mėn.
Kanadoje ir kitur	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Tik šeštadienio laida:	(U.S.) \$115.00	\$65.00	\$45.00
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant i Lietuvą:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausias redaktorius — Danutė Bindokienė

Administracijos — Valentinas Krumpis

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nenaudoti straipsnių nesaugo.

Siunčiant prašome pasiūlyti kopiją.

likai, Vida Kosmonienė, Anta-
nas ir Viktorija Valavičiai, Ge-
novaitė Kiudulienė, Elena ir
Kazys Majauskai, Jokubas
Gražys, Vytas Stanevičius, Al-
binas ir Regina Smolinskai,
Raimundas Rimkus, dr. Aldo-
nas Juozevičienė, Judita
Mauersberger, Dalia Stankai-
tienė, Jurgis ir Marija Brus-
kai, Romas ir Gražina Burne-
kiai, Dana Gierstikienė, Albi-
na ir Liudas Ramanauskai,
Kazimieras Kuniutis. Šie žmo-
nės yra pasišventę padėti
kiekvienam atvežtam iš Lie-
tuvos vaikui. Be jų šio projekto
įgyvendinimas būtų neįman-
omas. Kas nori prisidėti prie
šio labai prasmingo darbo —
tapti Lietuvos Vaikų vilties
komiteto savanoriu — su ma-
lonumu ir dėkingumu kiek-
vieną priimsime, tik paskam-
binkite tel. 773-476-0664. O
jei kas negavo aukų prašymo
laiško, galite auką pasiūlyti
mums adresu: Lietuvos Vaikų
viltis, 2711 West 71st Street,
Chicago IL 60629. Visos aukos
yra nurašomos nuo mokesčių.

Lietuvos Vaikų vilties komi-
tetas, Lietuvos vaikai ir gydy-
tojai dėkoja visiems Amerikos
lietuviams, aukojantiems Lie-
tuvos vaikų labui.

Birutė Jasaitienė

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbama lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Ste. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9985
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
166 E. Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. 312-337-1285

EUGENE C. DECKER, D.D.S., P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutarkys dantis už
priimaną kainą. Pacientai primami
absolučiai punktualiai. Susitarimai
kalbėti angliaiškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8280

DR. JOVITA-KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

Simona Kadūnaitė ir Gytis Kartiauskas atvažiavo gydytis pakviesti Lie-
tuvos Vaikų vilties komiteto.

Išvykstanti į Lietuvą gailėstingoji sesuo Norene Jamieson kalbasi su sa-
vanoriais Kęstutiu Pauliku ir Marija Kriaučnienė.

Varno ir Šturmo būrių parti-
zanų kautynėse nukovė 12 en-
kavedistų ir patį Liolių stribą
vadą Labanauką. Kovos me-
tu žuvo 8 partizanai. Ypatinga
drąsa pasižymėjo Putinas,
kulkosvaidžiu dengęs vyrų
pasitraukimą (iš partizanų lei-
dininkų sąjungos sutarta, kad
kiekvieną savaitę kieme bus
atidengta po vieną skulptūrą.

Henrikas Kudreikis

* Nuo šio savaitgalio kiek-
vieną sekmadienį visuome-
nei bus atviri vidinis Prezi-
dentūros kiemas ir parkas.
Prezidento patarėjas Darius
Kuolys sakė, kad Prezi-
dentūros architektūrinis an-
samblis atidaromas presiden-
to Valdo Adamkaus pagei-
davimu. Gegužės 20 dieną,
sekmadienį, Lietuvoje bus
minima Kariuomenės ir visuo-
menės vienybės diena. Prezi-
dentūros kiemas ir parkas ati-
daromas visuomenei būtent
šios dienos proga. Pasak D.
Kuolio, S. Daukanto aikštėje
priešais Prezidentūrą ir Di-
džijame Prezidentūros kieme
sekmadieniais bus rengiami
koncertai, o su Lietuvos daili-
ninkų sąjunga sutarta, kad
kiekvieną savaitę kieme bus
atidengta po vieną skulptūrą.

(NAB)

EUROPOS ATEITIES IR DABARTIES RŪPESČIAI

KAZYS BARONAS
Mūsų korespondentas Europoje

Nepatenkintos yra Europos Sąjungos kandidatės Vokietijos ir Austrijos pasiūlymu darbo leidimą vakaruose joms suteikti tik po septynerių metų. Priešastis? Esą Vakarų Europą tuoj pat užplūs Rytų Europos darbo jėga. Stipriai į kancl. G. Schroederio pasiūlymą reagavo Lenkijos užs. reik. min. V. Bartoszewski, pareiškdamas, kad tokiu būdu Europos Sąjungoje atsirastų antrą eilę piliečių klasę.

Europos Sąjungos komisija siūlo penkerių metų laikotarpį, tačiau naujos kandidatės ir su tuo nesutinka, nurodymas Vengrijai, kurioje nedarbas yra tik 6,3 proc. (Lietuvoje 13 proc.). Jis yra žymiai mažesnis už Vokietijos. Slovėnijos užs. reik. min. pranešė, kad jo tėvynėje gyvena daugiau austrų kaip slovėnų Austrijoje. Priešinasi pietiniai Europos kraštai, ypač Portugalija bei Ispanija, kadangi, įjungus Rytų Europos valstybes, iš joms numatytą biudžetą, dalį pinigų teks skirti Rytų Europos kraštams.

Varšuvos liberalus dienraštis „Gazeta Wyborcza“ primena rudens rinkimus ir Europos Sąjungos darbo klausimą. Neįleidus į Vakarų Europą darbininkų, dabartinis Varšuvos vyriausybė gali atsirasti dideliame pavojuje.

Kaip vokiečiai žiūri į Rytų Europos pigios jėgos atplūdį? Miuncheniško dienraščio atstovas aplankė Čekijos pasienio miestų ir miestelių gyventojus, pasikalbėjo su jais ir padarė tokią išvadą: jau dabar Coburg, Bayreuth bedarbystė siekia 8 proc., tačiau pramonės darbininkų mėnesinis atlyginimas yra 5,000 markių (apie 2,200 dol.). Tuo tarpu kitoje sienos pusėje — Čekijoje darbininkai už tą patį darbą gauna apie 700 markių. Aišku, atsirastų konkurencija. Įsijungus Čekijai į Europos Sąjungą, jos darbininkai galės dirbti kiekvienoje Europos Sąjungos valstybėje.

Europos Sąjungos komisija siūlo naujų narių gyventojams bevizines keliones, tačiau neduodama darbo leidimo. Draudimo laikas penki metai. Po jų daromos išvados, atsižvelgiant į naujos kandidatės ekonominę lygį.

Vokietijoje pastebimos dvi nuomonės: didesnės imonės ir koncernai yra priešingi naujų kandidatų užtvartymui. Kitaip galvoja darbininkų sąjungos, linkusios atsiskirti nuo Rytų Europos darbininkų

net „geležine uždanga“.

Tyrimai parodė, kad kiekvienais metais į Vokietiją vyksta 300,000-350,000 Rytų Europos darbininkų. Po penkiolikos metų šis skaičius Vakarų Europoje siektų beveik penkis mln.! Jau dabar Vakarų Europoje gyvena beveik 1 mln. Rytų Europos darbininkų, kurių 65 proc. dirba Vokietijoje. Įjungus Rytų Europos kraštus į Europos Sąjungą, po penkiolikos metų Vokietijoje gyvens beveik 5 mln. naujų darbininkų. Ši prognozė paimta iš 1980 m., įjungus Ispaniją ir Portugaliją, į Europos Sąjungą. Manding, tuometinis tų valstybių pragyvenimo lygis siekė 50-60 proc. Vakarų Europos gyventojų. Tuo tarpu šiandieninis Rytų Europoje — tik 30 proc. Europos Sąjungos.

Projektuojama dalį pramonės permesti į Rytų Europą ir tuo sulaukyti gyventojų antplūdį į Vakarus. Vokiečiai jau dinasi, nes po 50-ties metų, šiandieninės Vokietijoje jų skaičius iš 80 mln. sumažės iki 55 mln. Deja, vokiečių skaičius mažėja, kadangi šeimos augina tik vieną ar du vaikus. Kitas vaizdas islamo išpažinėjų šeimose — turkų, kurdų, iranietų, irakietų, albanų tarpe. Su seneliais (stiprus patriarchatas!) Šeimų sudaro 8-9 asmenys. Tėvai gauna vaikų priedą, jie gyvena „susišpaudę“ kelių kambarių bute, vaikai miega dviaukštėse lovose. Neonaciai dažnai užpuola užsieniečius, juos suveidžia. Jie neaplenkia taip pat žydiškų kapinių ir sinagogų, išverčia antkapius, išmuša langus ar padega sinagogas, išpašo ant sienų „hakenkreuzus“, įvairius antisemitinius šūkius. Žydų skaičius Vokietijoje didėja. Jų priskaitinujama per 100,000. Daugiausia tai Rusijos atvykėliai. Jie nesijungia į Vokietijos gyvenimą, kalba rusiškai, atitclė nuo judaizmo. Taip apie juos išsireiškė Vokietijos žydų tarybos pirm. P. Spiegel. Suprantama vokiečių baimė, kai apie 2050 m. jų skaičius sumažės beveik 30 mln.

Kita Vokietijos problema — prostitucija, nes šiandieninėje Vokietijoje priskaitoma per 400,000 „seniausios pasaulio moterų profesijos“ atstovių. Ir jų skaičius diena diena auga, kadangi iš Rytų Europos beveik kiekvieną savaitę atvežama nauja „gyva prekė“, ją paruošiant į viešuosius namus. Jaunos gražios moterys, suviliotos geru uždarbiu „auksiniuose vakaruose“, tuoj patenka į sąvadautojų rankas. Joms atimami pinigai, išprievartuojamos, uždamos mažame kambaryje, draudžiama išeiti į gatvę, visą „uždabą“ atiduodant jos savininkui. Jis, surašęs gerą pirkli, ją vėl su pelnu parduoda į kitus viešuosius namus. Tai tikros naujųjų laikų kalinės.

Prostituciją Vokietijoje numatoma legalizuoti, įvedant moterims socialinį draudimą, nedarbo pašalpą ir kt. Vokietijos gyvenimo įstatymus, nes kiekvienais metais valstybė praranda milijardines sumas. Legalizavus prostituciją, moterys turės tokias patias teises, kaip ir moterys, auginančios vaikus. Viešųjų namų — naktinių klubų (jie daugelis apviesiti raudonom lemputėm kaip apmokamos meilės įrodymas) savininkai privales mokesį socialinio draudimo, nedarbo mokesčių, pranešti iš moterų „darbo“ gautas pajamas.

Prostituciją „Hydra“ sąjunga sveikina šį valstybės žingsnį, matydama lengvesnę senatę, gaunant pensiją, neapmokama gydymo, ligoninę, vaistus. Kitas klausimas — ką dary-

Kaštonų žydėjimas... Gedimino Žilinsko (Elta) nuotr.

GRĖSMĖ SVETIMVARDŽIAMS

Prieš mane — Lietuvps Respublikos Seimo Valstybinės lietuvių kalbos kaitos komisijos straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Seimas jį jau ruošiasi priimti.

Cituojau kalbos įstatymo 22 straipsnio pakeitimo projektą: „22 straipsnis. Lietuvos visuomenės informavimo priemonės (ne žiniasklaida, o žodis žodinė sovietiniais laikais naudotas terminas) — A.N.) (spauda, televizija, radijas ir kt.), visi, kurie viešai lietuvių kalba kreipiasi į visuomenę, privalo laikytis lietuvių bendrinės kalbos normų ir stiliaus reikalavimų.“

Lietuviškuose tekstuose (?) lietuvių bendrinės kalbos tar-

ties, rašybos ir gramatikos normomis taip pat vartojami adaptuoti (kodėl ne pritaikyti? — A.N.) pagal sakinę formą svetimvardžiai — pavardės, vardai ir tikriniai geografinių objektų pavadinimai. Lietuviškuose tekstuose šie žodžiai originalia rašytine forma gali būti identifikacijai (?) pateikiami skliaustuose po adaptuotųjų (?) lyčių, taip pat vardų rodyklėse, bibliografiniuose aprašuose ir kitais panašiais atvejais“.

Jau nekalbėdami apie svetimybėmis mirgantį, painų patalų projektą, Lietuvių kalbos valstybinės komisijos specialistai man paaiškino, jog, Seimui priėmus ir prezidentui

ti su svetimšalėm. Policija tikrina viešuosius namus, rasdama juose (deja!) lietuviškas, rusas, ukrainietes, latves, estes, lenkes ir kt. tautybes. Jos gražinamos ir gimtųjų krašta, tačiau jau po kelių savaitių ar net dienų atsiranda naujas „transportas“. Spauda pažymėjo, kad šiai „prekybai“ teisiškumą neranda jokių priemonių. Labai dažnai net ir policininkai patenka į sąvadautojų rankas, jiems iš anksto pranešant viešųjų namų patikrinimo laiką ir dieną. Tuomet moterys išvežamos į kitus namus. Padėk policininkui? Kelių tūkstančių markių kyšis, arba jaunos moters neapmokama meilė. Be to, moterų pirkėjai ir pardavėjai baudžiami tik kelių metų kalėjimo bausme, o narkotikų — penktiais ar šešiais. Taigi, Vokietijoje, žmogus yra pigesnis už kokainą.

Turiu ištaisyti klaidą. Buvusio Lenkijos prez. L. Wałęsos žmonos vardas yra Danutė, o jos draugė — Gražina.

pat paaiškėja, kad kol partijos silpnos, jos programomis ar idėjomis tegali tik manipuliuoti.

Lietuvos pakilimai yra ne kas kita, o labai aiškiai iškelti ir sėkmingai įgyvendinti siekliai, kokių būdu valstybė ir visuomenė gali išgyventi epichoje, kuri meta vis kitokius iššūkius. Dėl to mokytis reikia ne tiek iš savo istorijos, o iš kiek galint naujesnių knygų. Šiuo atveju, ne iš Radvilos ar Chodkevičiaus, o, matyt, mokytis reikia iš Z. Biezinskio ir kitų politikų, kurie supranta šiandieną. Juk gyvenam globalizacijos epochoje: lietuviai turi matyti ne tik Rusiją, bet ir Kiniją, artimesnes ir tolimesnes valstybes. Šitame kontekste istorikas gali pasakyti, ko trūksta — strateginio mąstymo.

— Laimėjusios rinkimus politinės partijos ateina ketveriems metams. Ir labai joms svarbu, ką darosi už Seimo sienų. Blo-

patvirtinus siūlomą projektą, bus įteisintas svetimvardžių išskirpimas, sulietuvinimas. Jei iki šiol mūsų žiniasklaidoje, knygose užsieniečių pavardės dar galima rašyti teisingai, taip, kaip jos rašomos, pavyzdžiui, JAV, Prancūzijoje, Italijoje ar Vokietijoje, tai, Seimui priėmus šį įstatymą, visur Lietuvoje bus privaloma jas rašyti dažnai neatpažįstamai iškreiptas. Pavyzdžiui, laikraščio redakciją ar leidyklą bus galima net bausti, jei pasaulinės literatūros klasiko Shakespeare pavardę neparašys Šekspyras ar Camus — Kamiu. Įsigaliojus įstatymui knygose, žiniasklaidoje reikės rašyti ne John Kennedy, bet Džonas Kenedis, ne Baton Rouge (JAV pietinės valstijos miestas), bet Baton Ružas.

Įsivaizduojau: atvažiavęs į Vilnių ir užėjęs į knygyną, Nobelio premijos laureatas Czesław Miłosz, pamatęs lietuvių kalbą išverstą jo knygą su autoriaus pavarde Česlovas Milošas, išsigins, kad tai jo, knyga, nes nuo pat gimimo iki šiol jo dokumentuose įrašyta visai kita pavardė ir vardas. Ko gero, tokią leidyklą autorius dar gali paduoti ir teismą. Arba galiu, pajaukaukdamas parašyti, jei aš, skrupulingai laikydamasis bosi-mo (neduok, Dieve!) įstatymo, siųsdamas laišką į Baton Rouge, LA, ant voko užrašysiu Baton Ružas, tai tas laiškas bala žino kur nueis... Lietuvos kultūrininkai, kalbininkai, žiniasklaidoje jau rašė, diskutavo, įrodinėjo greisiantį įstatymo pakeitimą absurdiškas pasekmes. Mano galva, ir užsienio lietuviai, jų organizacijos laiškais, elektroniniu paštu ir kitokiais būdais, kol nevelu, turėtų sušukti atakuoti Seimą, rašyti prezidentui Valdui Adamkui, kad jis nepasirašytų minėtų pataisų įstatymo.

Algimantas A. Naujokaitis

glausia, kad partijų programose nėra valstybės ateities kontūrų.

— Taip. Partijos neturi valstybės ateities konstravimo programų. Bet iš to ir seka: jeigu tik rūpi, kaip išsilaikyti Seime 4 ar net 8 metus, ką mes norim sukurti? Kiek mūsų dabar, net juokas ima: socialdemokratų kairioji visuomenė ir dešinioji visuomenė, ar ne? Vieni šaukia: „Vakarai yra socialdemokratiški“, o kiti — „ne, ne“. Vakarai yra tokie, ir tokie. Visuomenė pati renkas. Jeigu ji nori pereikstyti tai, ką surenka iš kapitalistų, ji renkas kairesnes vyriausybes. O jeigu pamato, kad kapitalistai pradedą „neš miulą“ iš visuomenės ir investuoti kitur, vadina, neberis kur paimtų jų mokesčių, ir pradeda rinkti dešiniąsias vyriausybes. Čia yra elementarus dėsni. Vis dėlto nereikėtų tiek vieni kitiems kabinėti etiketų — „tu kairis“ ar „tu dešinys“. Bet čia

Danutė Bindokienė

Sunku atsikratyti senų baimių

Baltijos valstybės, ieškodamos saugesnės, ekonomiškai pastovesnės ateities, beldžiasi į Europos Sąjungos ir NATO duris, tikėdamos, kad už tų durų ras visų savo problemų sprendimą. Su jomis kartu beldžiasi ir dar nemažas būrys, tad galbūt čia ir yra pagrindinė kliūtis: „uždarieji klubai“ labai nenoromis į savo tarpą įsileidžia naujus narius. Arba bent taip iš šalies atrodo.

Apie Europos Sąjungon besiveržiančias valstybes plačiai ir įvairiai rašo vėliausias „The Economist“ žurnalas (May 19-25. „The Limits of Europe. Where will it all end?“). Straipsnyje kaip tik iškeliama prielaida, kad, prie dabartinių 15 ES narių prijungus 12, padavusių paraiškas narystei, „senosios“ narės kažkaip praras savo visuotinį dominavimą. Nepaisant, kad bent didžiąją dalį Europos valstybių apjungus vienos organizacijos rėmuose, būtų sukurtas tam tikras viso žemyno pastovumas, visgi dar labai ryškios kai kuriomis šalimis, kultūromis, religijomis nepasitiekimo liekanos stato sunkiai peržengiamas kliūtis.

Pavyzdžiui pateikiama Turkija, kuri narystės Europos Sąjungoje laukia „jau trisdešimt metų, pirmąkart pareiškusi norą įstoti į ES 1963 m.“ Tiesa, oficialus prašymas buvo įteiktas 1987 m., bet ir tai jau labai ilgas laikas, o prašymo patenkinimo kol kas negreit tikimasi. Yra tvirtinimų, kad Turkijai nemaiti kliudo religija: didžioji dalis gyventojų yra musulmonai. Jeigu bus priimta Turkija, tai ir kitos musulmoniškos šalys gali tikėtis narystės ES. Be to, Turkija turi daugiau gyventojų, negu bet kuri kita ES valstybė, išskyrus Vokietiją. Po kelerių metų ir šie skirtumai gali išnykti, nes Vokietijoje gimstamumas mažėja, o Turkijos šeimos augina gausius vaikų būrius. Suprantama, gausiausia gyventojų skaičiumi valstybė turės ir didžiausią balsų dalį Europos Sąjungos vadovybėje: Ministrų taryboje bei Europos Parlamente. „Gali susidaryti padėtis, kai neturtingiausia ES valstybė, esanti pačiame Europos pakraštyje, nebuvusi nei europietiškos kultūros, nei istorijos dalis, turėtų svariausią balsą sąjungoje“, — neseniai savo rūpestį išreiškė Ulrike Guerot, Vokietijos tarybos užsienio reikalų ryšių pirmninkas.

Pasigirsta balsai, kad galbūt ir Rusijai būtų ne pro šalį tapti Europos Sąjungos nare, o juo labiau Ukrainai. Bet ir vėl — abiejų šių kraštų ekonominė (iš dalies ir politinė) padėtis yra nemaloniai šurmulinga, kaip Turkijos. Tačiau dabartinis penkiolikos narių klubas be reikalo viliasi kažkada visą Europos žemyną sunivelijuoti į kažkokį tvirtą, nedalomą, vienodai gyvenantį, mąstantį, dirbantį, vieną. Galbūt Jungtinių Valstijų pavyzdžiui, galbūt panašiai. Europos valstybės per daug vertina savo tautinę tapatybę, kalbą, istoriją, kultūrą, tradicijas, kad lengvai viso to atsikratytų, „vienybės vardan“.

Padėtis darosi dar komplikuesnė, kuomet didesnės valstybės norėtų primesti savo vertybes mažesnėms narėms, o ta linkme, atrodo, ir norima eiti, ypač Vokietijos ir Prancūzijos, tarp kurių nuolat vyksta savotiškos varžybos dėl pirmenybės, atveju. Narystė ES pageidautina ir Lietuvai, bet su atsargumu.

atsirgimais. Tačiau be jų viskas virsta vienadieniškumu. O kai stokojama metafizinės kultūros, tuomet visko stokojama. Romualdas Ozolas yra pasakęs, kad Sąjūdis prasidėjo dėl to, kad vienu metu atrodė, jog lietuvių tautos tikslas yra ginti kiaušes. Šią žinią lietuvių tautos tikslas buvo kaip nors apsirūpinti kuru, apsisūdyti, nieko nebegaminti, o kad tiktai nesušalti. Ardopasi dėl atominės elektrinės, dėl naftos ir pan. Jau atrodo, vietni sprendimai priimti, po to pasirodo, kad suvaido. Ir visi taip sugeba suvaidinti, galvoja, kad visuomenė — kvailiai, nieko nemato, neklausio, ką tada šnekučiai, ką dabar šneki. Del visų energetinių tiltų, dėl tranzitų, dėl ko tik nori. Ir svarbiausia, visose partijose tokie dalykai. Nenorėčiau sakyti, kad partijos išsėmė savo galimybes. Jokios išeities nėra, tik per partijų programas gali reikštis kažkokios vizijos. Bet, apskritai paėmus, tuojau

pat paaiškėja, kad kol partijos silpnos, jos programomis ar idėjomis tegali tik manipuliuoti.

Lietuvos pakilimai yra ne kas kita, o labai aiškiai iškelti ir sėkmingai įgyvendinti siekliai, kokių būdu valstybė ir visuomenė gali išgyventi epichoje, kuri meta vis kitokius iššūkius. Dėl to mokytis reikia ne tiek iš savo istorijos, o iš kiek galint naujesnių knygų. Šiuo atveju, ne iš Radvilos ar Chodkevičiaus, o, matyt, mokytis reikia iš Z. Biezinskio ir kitų politikų, kurie supranta šiandieną. Juk gyvenam globalizacijos epochoje: lietuviai turi matyti ne tik Rusiją, bet ir Kiniją, artimesnes ir tolimesnes valstybes. Šitame kontekste istorikas gali pasakyti, ko trūksta — strateginio mąstymo.

— Laimėjusios rinkimus politinės partijos ateina ketveriems metams. Ir labai joms svarbu, ką darosi už Seimo sienų. Blo-

O jeigu į Europos Sąjungą būtų artimiausiu metu priimta 12 naujų narių (kurios, reikia manyti, ir pakankamai „europietiškos“, ir krikščioniškos, ir istoriškai žinomos), kaip tuomet turės jaustis Turkija, tiek metų laukusi? Tai dar vienas argumentas, su kuriuo grumiasi dabartinė ES vadovybė...

Bet yra ir daugiau šešėlių, susietų su ta pačia dilema: ką priimti, kieno beldimo neišgirsti. Straipsnyje paminimos ir Baltijos valstybės, pastebint, kad kažkodėl Rusija per daug nesipriešina jų narystei, nors daug kartų griežtai pasisakė prieš priėmimą į NATO. Kadangi ES nuostatos, kurių turi laikytis visos narės, aiškiai apibrėžia daugelį gyvenimo sričių, jų tarpe ir elgesi su gyventojų mažumomis, Rusija tikisi, kad rusakalbiams Baltijos šalyse bus užtikrinta lygiai teisė egzistencija (juk Lietuvoje iki šiol neteko girdėti, kad rusakalbiai — ar net Maskva — dėl kažkokios diskriminacijos skųstųsi). Tik kaip tuomet būtų su Karaliaučiaus sritimi, kuri liktų visiškai izoliuota nuo Rusijos, tarytum maža, opi sala Europos Sąjungos narių vandenyne? Nėra abejonės, kad Maskva jokių būdu Karaliaučiaus neatsisakys, todėl problema turės būti kitaip sprendžiama.

Pasigirsta balsai, kad galbūt ir Rusijai būtų ne pro šalį tapti Europos Sąjungos nare, o juo labiau Ukrainai. Bet ir vėl — abiejų šių kraštų ekonominė (iš dalies ir politinė) padėtis yra nemaloniai šurmulinga, kaip Turkijos. Tačiau dabartinis penkiolikos narių klubas be reikalo viliasi kažkada visą Europos žemyną sunivelijuoti į kažkokį tvirtą, nedalomą, vienodai gyvenantį, mąstantį, dirbantį, vieną. Galbūt Jungtinių Valstijų pavyzdžiui, galbūt panašiai. Europos valstybės per daug vertina savo tautinę tapatybę, kalbą, istoriją, kultūrą, tradicijas, kad lengvai viso to atsikratytų, „vienybės vardan“.

Padėtis darosi dar komplikuesnė, kuomet didesnės valstybės norėtų primesti savo vertybes mažesnėms narėms, o ta linkme, atrodo, ir norima eiti, ypač Vokietijos ir Prancūzijos, tarp kurių nuolat vyksta savotiškos varžybos dėl pirmenybės, atveju. Narystė ES pageidautina ir Lietuvai, bet su atsargumu.

atsirgimais. Tačiau be jų viskas virsta vienadieniškumu. O kai stokojama metafizinės kultūros, tuomet visko stokojama. Romualdas Ozolas yra pasakęs, kad Sąjūdis prasidėjo dėl to, kad vienu metu atrodė, jog lietuvių tautos tikslas yra ginti kiaušes. Šią žinią lietuvių tautos tikslas buvo kaip nors apsirūpinti kuru, apsisūdyti, nieko nebegaminti, o kad tiktai nesušalti. Ardopasi dėl atominės elektrinės, dėl naftos ir pan. Jau atrodo, vietni sprendimai priimti, po to pasirodo, kad suvaido. Ir visi taip sugeba suvaidinti, galvoja, kad visuomenė — kvailiai, nieko nemato, neklausio, ką tada šnekučiai, ką dabar šneki. Del visų energetinių tiltų, dėl tranzitų, dėl ko tik nori. Ir svarbiausia, visose partijose tokie dalykai. Nenorėčiau sakyti, kad partijos išsėmė savo galimybes. Jokios išeities nėra, tik per partijų programas gali reikštis kažkokios vizijos. Bet, apskritai paėmus, tuojau

pat paaiškėja, kad kol partijos silpnos, jos programomis ar idėjomis tegali tik manipuliuoti.

Lietuvos pakilimai yra ne kas kita, o labai aiškiai iškelti ir sėkmingai įgyvendinti siekliai, kokių būdu valstybė ir visuomenė gali išgyventi epichoje, kuri meta vis kitokius iššūkius. Dėl to mokytis reikia ne tiek iš savo istorijos, o iš kiek galint naujesnių knygų. Šiuo atveju, ne iš Radvilos ar Chodkevičiaus, o, matyt, mokytis reikia iš Z. Biezinskio ir kitų politikų, kurie supranta šiandieną. Juk gyvenam globalizacijos epochoje: lietuviai turi matyti ne tik Rusiją, bet ir Kiniją, artimesnes ir tolimesnes valstybes. Šitame kontekste istorikas gali pasakyti, ko trūksta — strateginio mąstymo.

— Laimėjusios rinkimus politinės partijos ateina ketveriems metams. Ir labai joms svarbu, ką darosi už Seimo sienų. Blo-

Lietuvos pakilimai yra ne kas kita, o labai aiškiai iškelti ir sėkmingai įgyvendinti siekliai, kokių būdu valstybė ir visuomenė gali išgyventi epichoje, kuri meta vis kitokius iššūkius. Dėl to mokytis reikia ne tiek iš savo istorijos, o iš kiek galint naujesnių knygų. Šiuo atveju, ne iš Radvilos ar Chodkevičiaus, o, matyt, mokytis reikia iš Z. Biezinskio ir kitų politikų, kurie supranta šiandieną. Juk gyvenam globalizacijos epochoje: lietuviai turi matyti ne tik Rusiją, bet ir Kiniją, artimesnes ir tolimesnes valstybes. Šitame kontekste istorikas gali pasakyti, ko trūksta — strateginio mąstymo.

— Laimėjusios rinkimus politinės partijos ateina ketveriems metams. Ir labai joms svarbu, ką darosi už Seimo sienų. Blo-

DABARTIS KELIA KLAUSIMUS ISTORIJA

Nr.7

O gal paaiškės, kad demografinė situacija tokia, kad po dviejų šimtų metų mūsų bendruomenės visai nebėlis? Ir kam tuomet rašom istorijas, jeigu jų vis tiek nebus kam skaityti!

— Iš tikrųjų, mūsų laukia kardinalus XXI amžiaus Lietuvos istorijos posūkis — juk tiek amžių veržėmės į Europą. Išklyta klausimas, kaip mes atrodysim prie Europos stalo, šalia kitų tautų?

— Be abejo. Ir ką mes turime pasiūlyti tai Europos Sąjungai? Su kokiais vertybėmis ar su barbariškumo recidyvais mes ateiname? Ir ką turim ne tik duoti, bet ir iš tos Europos Sąjungos pasimot? Tai ne vien teisinių aktų suderinimas. Turėtų vykti karščiausios diskusijos, nesibai-

giantys debatai. O mes lyg užhipnotizuoti dėbseme į valdininko lūpas, kalbančias, kiek kainuoja viena kilotvalandė, kodėl ji vakar kainavo tiek, o šiandien tiek... Palaukit, apie ką mes kalbame? Išsiaiškinkim prioritetus ir vertybes. Juk faktiškai mūsų laukia trečiasis Lietuvos krikštas, o mes dar neišmokę civilizuotos Europos poterių.

Šiandien — absoliuti metafizinės kultūros stoka. Tarpukarije ji jau buvo pasiekusi šį bei tą. Užtenka paskaityti A. Nykos-Niliūno dienoraštius arba V. Maternio poeziją. Kas yra metafizinė kultūra? Kai žmogus kiekvieną dieną kelia klausimą: kas aš esu, kur aš esu? Koks pasaulis? Kokia gyvenimo paskirtis ir tikslas? Ir tai yra klausimai, kurie sovietmečiu net buvo paversti

gėdingais. Tačiau be jų viskas virsta vienadieniškumu. O kai stokojama metafizinės kultūros, tuomet visko stokojama. Romualdas Ozolas yra pasakęs, kad Sąjūdis prasidėjo dėl to, kad vienu metu atrodė, jog lietuvių tautos tikslas yra ginti kiaušes. Šią žinią lietuvių tautos tikslas buvo kaip nors apsirūpinti kuru, apsisūdyti, nieko nebegaminti, o kad tiktai nesušalti. Ardopasi dėl atominės elektrinės, dėl naftos ir pan. Jau atrodo, vietni sprendimai priimti, po to pasirodo, kad suvaido. Ir visi taip sugeba suvaidinti, galvoja, kad visuomenė — kvailiai, nieko nemato, neklausio, ką tada šnekučiai, ką dabar šneki. Del visų energetinių tiltų, dėl tranzitų, dėl ko tik nori. Ir svarbiausia, visose partijose tokie dalykai. Nenorėčiau sakyti, kad partijos išsėmė savo galimybes. Jokios išeities nėra, tik per partijų programas gali reikštis kažkokios vizijos. Bet, apskritai paėmus, tuojau

pat paaiškėja, kad kol partijos silpnos, jos programomis ar idėjomis tegali tik manipuliuoti.

Lietuvos pakilimai yra ne kas kita, o labai aiškiai iškelti ir sėkmingai įgyvendinti siekliai, kokių būdu valstybė ir visuomenė gali išgyventi epichoje, kuri meta vis kitokius iššūkius. Dėl to mokytis reikia ne tiek iš savo istorijos, o iš kiek galint naujesnių knygų. Šiuo atveju, ne iš Radvilos ar Chodkevičiaus, o, matyt, mokytis reikia iš Z. Biezinskio ir kitų politikų, kurie supranta šiandieną. Juk gyvenam globalizacijos epochoje: lietuviai turi matyti ne tik Rusiją, bet ir Kiniją, artimesnes ir tolimesnes valstybes. Šitame kontekste istorikas gali pasakyti, ko trūksta — strateginio mąstymo.

— Laimėjusios rinkimus politinės partijos ateina ketveriems metams. Ir labai joms svarbu, ką darosi už Seimo sienų. Blo-

— Ar nebus taip, kad

(B.d.)

BAŽNYČIA LIETUVOJE IR PASAULYJE

LIETUVOJE ATGIMSTA AKADEMINĖ SIELOVADA

ELVYRA KUČINSKAITE

Š. m. balandį Lietuvoje, Vilniaus universiteto Senato salėje įvyko Akademines sielovados centro, Vilniaus universiteto bei Pedagoginio universiteto surengta konferencija „Dvasinių vertybių sklaida akademineje bendruomenėje“. Panašūs renginiai pradėti rengti prieš trejetą metų, Vilniaus universiteto Šv. Jonų bažnyčioje įsikūrusios Akademines sielovados centro veiklos dalis ir buvo įsteigtas Vilniaus arkivyskupijos Akademines sielovados centras, vadovaujamas kun. A. Saulaitio, SJ, kuriam nuo pat šios veiklos pradžios talkina sesuo Aušra Karaliūtė, SJE. Minima konferencija — jau šeštoji.

Po ilgos tylos metų Lietuvos katalikai pamažu vėl ima purenti akademine dirvą. Žinoma, situacija yra gerokai kita, nei buvo prieš šėšis dešimtmečius. Gausu sovietinio režimo padarinių, tebevyrauja nuo seno nusistovėjusio aukštojo ir aukštesniojo mokyimo nuostata griežtai atiboti krikščioniškosios kultūros, tikėjimo ir mokslo sritis.

Ir vis dėlto ledai pajudėjo — ypač miela „Draugo“ skaitytojams paminėti, kad šį itin svarbų darbą rimtai judina ir stumia suvienyti lietuvių katalikų intelektualų pajėgos: kaip pirmoji akademines sielovados kregždė 1999 m. rengiant pirmąjį aukštųjų mokyklų sielovados konferenciją dalyvavo Aldona Lingertaitienė (Bostonas), kuri pasidalijo akademines sielovados patirtimi JAV, o šios, šeštosios, konferencijos programai svariai papildė profesoriaus, psichologijos mokslo daktaro Kęstutio Trimako pranešimą.

Konferencijų metu mokslinių lygių svarstomos aktualiausios akademines sielovados problemos. Šeštojoje konferencijoje kalbėjo filosofai ir psichologai, dvasininkai ir pedagogai. Jų pranešimų dėmesio centre — dvasinės vertybės: koks jų likimas mūsų dienų visuomenėje (filosofas dr. V. Radžvilas), kaip jos priimančios ir suvokiamos studentų bei moksleivių (dr. E. Martišauskienė, prof. V. Aramavičiūtė), kokių reikėtų sąlygų, kad studentai galėtų psichologiškai ir dvasiškai bręsti kaip asmenybės (psichologė dr. G. Butkienė), kaip ugdomos vertybės, pasitelkiant psichologinį konsultavimą (psichologė dr. S. Selmistraitienė), kas yra saviugdos ir konsultacijos pagrindas (psichologas, profesorius kun. K. Trimakas) ir kt. Konferencijoje buvo pateikta konkretios tyrimų medžiagos, kuri bus neabejotinai naudinga pedagogams ar sielovadininkams praktikams. Labai vertingi ir jau esamų sielovados projektų pristatymai (kun. A. Saulaitis, SJ, ses. A. Karaliūtė).

Ši konferencija suteikia gana optimistiškai — statistiniai tyrimai, pedagogų bei psichologų parengta medžiaga rodo, kad Lietuvos jaunimui aukštosios vertybės tikrai tebėra svarbios, taigi jauni žmonės atsakingai ruošiasi prisidėti prie ateities. Kita kalba — ar pakankamai giliai ir nuosekliai jie suvokia pamatines vertybes, ar moka jomis vadovautis savo kasdieniniame gyvenime. Bet tai kaip tik ir yra sielovadininkų, pedagogų, psichologų veiklos laukas.

Septintoji konferencija, skirta akademines sielovados problemoms, įvyks ateinančių rudenį.

Gal bus įdomu apie akademines sielovados reikalus Lietuvoje sužinoti plačiau, nes konferencijų rengimas nėra maža Akademines sielovados centro veiklos dalis. Centro vadovas kun. A. Saulaitis, SJ, kuriame nuo pat šios veiklos pradžios talkina sesuo Aušra Karaliūtė, SJE. Minima konferencija — jau šeštoji.

O, Karaliūtė, visų šventųjų, išgirs meldimą žmonių kaltųjų...

studentų yra mėgiamas ir dėl patrauklių temų, ir dėl nuostatos, kurios savo darbe stengiasi laikyti centro darbuotojai, kad „religinė auklėja visuomet gerbia asmens laisvę apsispręsti, pasirinkti ar atsisakyti i Dievo kvietimą „taip“, ar „ne“. Be to, akademines sielovados darbuotojai Lietuvoje stengiasi vienodai gerbti visus žmogaus dvasinės kelionės etapus — ir patį kelionės pradžią, ir brendimo tarpsnius, — ir tą pagarbą išreiškia ne didaktiškai mokydami, bet jautriai ir atskleidžiamai keliaudami drauge, padėdami išieškantiems atpažinti ir atsilipti i esminį žmogaus troškimą pažinti Dievą ir save.

Beje, Akademinių sielovados centro veiklos nebūtų galima buvę pradėti ir plėsti, jei daugelio projektų nebūtų parėmusi Katalikų religinė šalininkų. Iš šio fondo skirtų lėšų paremiami kukliomis stipendijomis lektorai, rengiami ir dauginama medžiaga paskaitoms ir seminarams, penkių aukštųjų ir keturių aukštesniųjų bibliotekos bei skaityklės (iš viso 14) aprūpintos krikščioniška literatūra, teikiama parama studentų vasaros stovykloms ir krikščionių dėstytojų rekolekcijoms, skiriamos stipendijos gabiems ir jau bebantiems savo jėgomis krikščioniškoje bei kultūrinėje veikloje studentams, kurių pragyvenimo sąlygos yra vargingos. Tokia visapusiška Katalikų religinės šalininkų parama Lietuvos akademinei sielovadai leidžia kūrybingai dirbti ir didele dalimi lemia gerus programų rezultatus, o tai teikia vilčių, kad ši veikla galės drąsiai ir sėkmingai plėstis ne tik Vilniaus aukštosiose ir aukštesniosiose mokyklose, bet ir visoje Lietuvoje.

SUSITIKO BALTIJOS VALSTYBIŲ VYSKUPAI

2001 metų gegužės 15-17 d. Taline vyko ketvirtasis Baltijos valstybių vyskupų konferencijų susitikimas.

Susitikime dalyvavo Rygos arkivyskupas metropolitas kardinolas Janis Pujats, Vilniaus arkivyskupas metropolitas kardinolas Audrys Juozas Bačkis, Apaštališkasis nuncijus Baltijos šalyse ir Estijos Apaštališkasis administratorius arkivyskupas Erwin Josef Ender, Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius, Telsių vyskupas Antanas Vaičiūnas, Panevėžio vyskupas Juozas Preikšas, Vilkauskio vyskupas Juozas Žemaitis, Kaišiadorių vyskupas Juozas Matulaitis, Agluonos — Rezeknės vyskupas Janis Bulis, Jelgavos vyskupas Antonis Justas, Liepajos vyskupas Vilhelms Lapelis, Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis, Vilniaus arkivyskupo pagalbininkai vyskupai Juozas Tunaitis ir Jonas Boruta, Kauno arkivyskupo pagalbininkas vyskupas Rimantas Norvila, Telsių vyskupo pagalbininkas vyskupas Jonas Kauneckas. Svetio teisėmis i susitikimą buvo pakviestas Helsinkio vyskupas Jozef Wrobel.

Vyskupai Taline susirinko gegužės 15 d. vakare. Vietos ordinaras apaštališkasis nuncijus svečiams surengė nedidelę ekskursiją po Talino senamiestį.

biausias problemas, kylantias Estijoje veikiančioms bažnyčioms. Estijos bažnyčių tarybos veikloje dalyvauja taip pat ir katalikų apaštalinė administracija. Komentuodami vyskupo Soone pranešimą, vyskupai rado daug panašumų bei išskylančių sunkumų Bažnyčios veiklai Baltijos valstybėse. Vyskupai sutarė, kad ypatingas dėmesys turi būti skirtas jaunimo religiniam auklėjimui ir švietimui.

Toliau kalbėję kunigas Ragnar Svensrud plačiau papasakojo apie Švedijos liuteronų bažnyčios iniciatyvą vykdomą ekumeninę iniciatyvą Theobalt. Šis pavadinimas — tai angliško pavadinimo Theology in Baltic region (Teologija Baltijos regione) santrumpa. Ji reiškia trijų didžiųjų krikščionių tradicijų — katalikų, liuteronų ir ortodoksų, esančių su Baltijos jūra besiribojančiose valstybėse teologinį bendradarbiavimą. Prelegentas pabrėžė, jog ši iniciatyva — tai nepriklausomų viena nuo kitos bažnyčių tarpusavio ryšių tinklas. Drauge jis nurodė, kad krikščioniškos bažnyčios taip pat gali daug prisidėti prie bendradarbiavimo tarp Baltijos regione esančių valstybių. Lietuvos katalikų Bažnyčios atstovas šioje iniciatyvoje yra vyskupas Rimantas Norvila.

Po pietų susitikimo dalyvius priėmė Estijos prezidentas Lennart Meri. Jis labai šiltai atsiliepė apie katalikų Bažnyčios vaidmenį, jos pavyzdį ir atkaklumą, kovojant su žmogiską orumą paminusio laikotarpio priespauda, drauge išreiškdamas viltį, jog Bažnyčia gali daug padėti savo kraštui, siekiant didesnio žmonių supratimo ir keliant jų dvasią, ypač šiais nelengvais laikais.

Trečiajame posėdyje vyskupai aptarė šiandienos aktualijas savo krašto bažnyčiose, pasidalijo visiems rūpimais klausimais. Didelį dėmesį sukelė Helsinkio vyskupo Jozef Wrobel pasakojimas apie katalikų Bažnyčios Suomijoje veiklą. Vyskupai sutarė, kad reikia kreipti didesnę dėmesį kunigų dvasiniam gyvenimui ir jų nuolatinei formacijai. Kunigas, neturintis rimto ir gilaus dvasinio pasirėngimo, nesugeba tinkamai atlikti savo pareigų ir ne kartą tampa Bažnyčios atitrūkimu nuo visuomenės kaltininku.

Gegužės 16 dienos vakare susitikimo dalyviai svečiavosi pas Estijos liuteronų bažnyčios arkivyskupą Jaan Kiivit. Nuodirdaus pokalbio metu buvo palieti apleikti skirtumai. Arkivyskupas Kiivit pripažino, kad katalikų bažnyčioje yra daugybe, leidžiančių kur kas organizuotiau ir aktyviau organizuoti veiklą bei giliau išgyventi savo tikėjimą.

Gegužės 17 dienos rytą Talino katedroje aukotosė Mišiose aktyviai dalyvavo Talino liutuviečių bendruomenė. Po Mišių įvyko trumpas, bet nuodirdaus vyskupų susitikimas su Taline gyvenančiais liutuviais. Jiems buvo perduotos Vilniaus arkivyskupijos katechetikos centro atsiųstos religinės knygos. Šiame susitikime tikrai jautėsi liutuviečių troškimą palaikyti glaudesnius ryšius su savo gimtuoju kraštu. Talino liutuviai labai pageidavo, kad ten dirbtų ir liutuviečiai kunigas.

Apaštalinis nuncijus dar surengė susitikimo dalyviams trumpą ekskursiją po Talino dominikonų vienuolyną. Atsisveikinant nuncijus išreiškė viltį, jog tokie susitikimai netrukus ir ateityje. Konkretų sprendimą dėl susitikimo kitamet priimta nebuvo.

Lietuvos Vyskupo
Konferencijos
sekretoriatas

SKELBIMAI

**ELEKTROS
[VEDIMAI – PATAISYMAI]**
Turiu Čikagos miesto leidimą.
Dirbu užmiesty. Dirbu greitai,
garantuotai ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

**AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS,
IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.**
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukšė
S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 681-8654

**Kalame visų rūšių „sidings“,
„soffits“, įdedame
lietvamzdžius (gutters) ir
dengiame stogus. Skambinti
Romui tel. 630-774-1025.**

Window Washers Needed!
40,000 per year. We need 100 crews.
No exp. necessary. Will train. Must
have valid driver's license and trans-
portation. Must be fluent in English.
L.A. McMahon Window Washing.
Tel. 800-820-6155.

**Parduotuvių valymui reikalingi
darbuotojai.** Gali kreiptis ir
šeima. Darbas Tennessee ir
Iliinois valstyje. Atlyginimas
\$1,500 — \$1,800. Dokumentai ir
kalba nebūtini. Tel. 901-240-
5544 arba 901-830-7223.

**Reikalinga moteris prižiūrėti
3 vaikus 6 dienas savaitėje, su
gyvenimu. Privalo susikalbėti
angliškai ir turėti patirties. Geras
atlyginimas. Tel. 773-254-0759;
847-525-9275 (mob.).**

V.A.L. Auto Services
Atliekame visus variklio ir važiuoklės
darbus. Variklio kompiuterinis
patikrinimas. Nuolatiniams klientams
nuolaidos. 3800 W. 79 St.
Tel. 773-582-0183, 773-582-0184.
Kalbame lietuviškai.

**40 metų moteris ieško darbo —
vasaros mėnesius prižiūrėti ligonius
arba vaikus. Gali gyventi kartu.
Vairuoja automobilį.
Tel. 630-705-1204; 630-654-1375.**

**Jei norite išvykti ir nenorite
prarasti darbo, galiu jus
pakeisti iki 8 m. liepos mėn.
Tel. 773-476-9026, Birutė.**

GREIT PARDUODA

**RE/MAX
REALTORS**
OFF. (773) 229-8761
MOB. (708) 425-7190
MOB. (773) 590-4205

RIMAS L. STANKUS

- Greitas ir sąžiningas pataravimas
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Pensininkams nuolaida

**Sergantiems, vienišiemis
žmonėms, kuriems reikia
priežiūros, jaukių, švarių namų ir
sveiko maisto — slaugės iš
„For your service“ agentūros visą
tai padarys. Skambinti Zita, tel.
773-585-9067 arba
773-585-6709.**

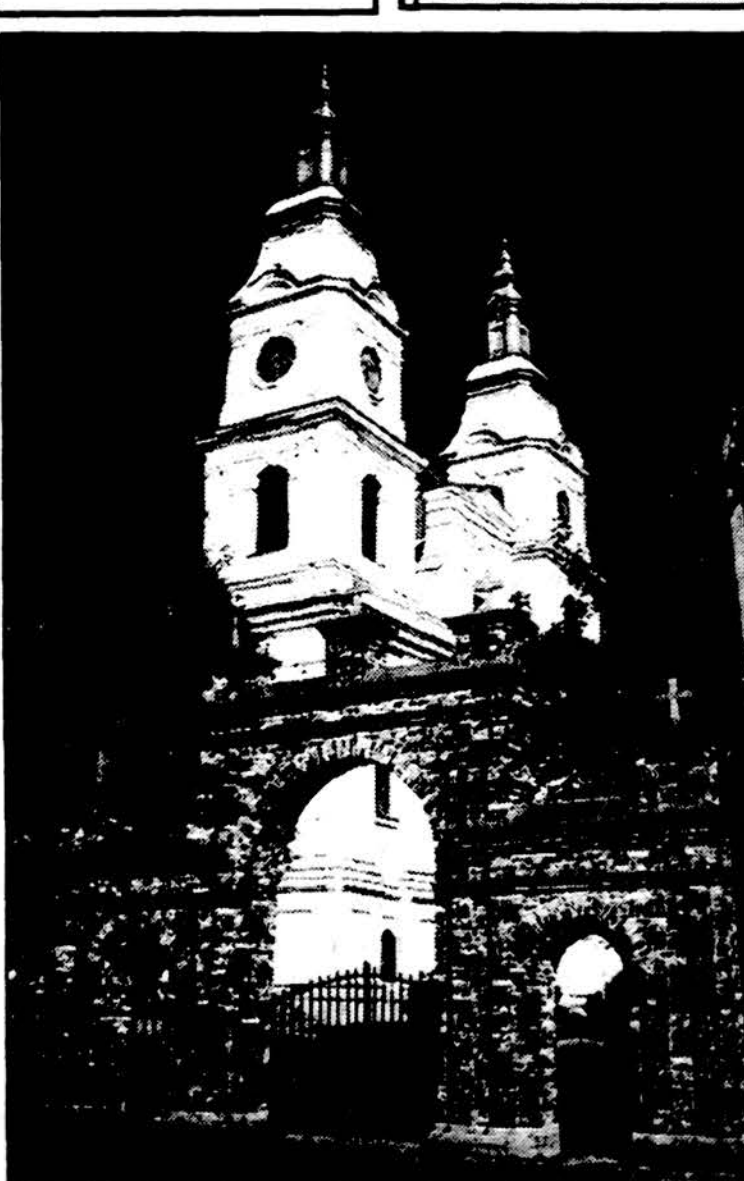
**Pranciškonų vienuolynui
reikalinga virėja.** Rašyti,
duodant savo adresą ir telefono
numerį. Rev. Jonas Bacevičius,
P.O. Box 980,
Kennebunkport, ME 04046.

**Reikalingi dažytojai su patyrimu
Amerikoje.**
Privalo turėti automobilį.
Darbas šiaurės-vakarų rajonuose.
Tel. 847-808-9109
vakare nuo 8-10 val.
Susikalbėti angliškai, rusiškai.

**Reikalingi darbininkai
naktiniam parduotuvių
valymui.** Darbas pietų Indijoje.
Atlyginimas nuo \$1,600 iki
\$2,000. Tel. 773-476-2247,
773-251-6101.

**TAISOME
SKALBIMO MAŠINAS,
ŠALDYTUUVUS, ŠILDYMO
SISTEMAS, VIRYKLAS,
ORO VESINTUVUS.
H. DECKYS
TEL. 773-585-6624**

LANGŲ PLOVĖJAI!
Reikalinga 100 žmonių. Pradėkite jau
šiandien. Darbas nuo pirmadienio iki
šeštadienio, 7 v.r. iki 4 v.p.p. Darbama
po 2-3 žmonės (vyrai ir moterys).
Privalo turėti automobilį ir susikalbėti
angliškai. Patyrimas nebūtinas.
Išmokysime. Atlyginimas \$300 per
savaitę vietam žmogui. Sumokėsime
kiekvieną dieną. Užpildyk dokumentus
šiandien — pradėk dirbti rytoj.
2101 Ogden Ave., Downers Grove, IL
60515 (Ziebart pastatė), laiškas
per sonines duris. Tel. 630-757-0100.

Žemaitių Kalvarijos bažnyčia. Jono Tamuliūčio nuotrauka.

• **Jonava.** Balandžio 6-8 d. rekolekcijas suaugusiems Jonavoje vedė katalikų radijo „Mažosios studijos“ direktorius kun. Julius Sasnauskas, OFM. Atakros rekolekcijų valandos buvo skirtos įvairių profesijų žmonėms: mokytojams, medikams, žemdirbiams. Prie rekolekcijų vedė klausyklės susidarė tokios eilės, kad jam teko paplūsti dar valandą kitą po pamaldų. Buvo pristatyta ir platinama

kun. J. Sasnausko knyga „Žmogaus Sūnus“.

• **Nasrėnai.** Balandžio 3 d. Nasrėnų kaime, vyskupo Motiejus Valančiaus tėviškoje, dalyvaujant Telsių vyskupui Antanui Vaičiui, kurios kanceliui kan. dr. J. Šiurui ir rajono komisijai, buvo priimti naujai pastatyti parapiniai senelių namai. Lėšų jų statybai skyrė iš to kaimo kilęs ir šiuo metu Čikagoje (JAV) gyvenantis Stasys Vaičius.

IŠEJUSIEMS PIRMIESIEMS BENDRADARBIAMS PRISIMINTI

Gegužė — metų puošniausias mėnuo. Jauni medžių lapeliai, pirmieji gėlių žiedai, paukščių čiulbėjimas ryto saulės spinduliuose žavi žmogų gamtos grožybėmis ir kviečia džiaugtis jomis iki širdies gelmių. Ir džiaugiamės. Romantiškai nusiteikę, ruošiami poezijos šventes, dienas, vakarus. Operos, teatrai, chorai rengia paskutinius priešatostoginius koncertus, dailininkai — paskutines parodas. Moksliečiai džiaugiasi, trenkdami mokymų duris vasaros atostogoms, baigusieji — savo pažymėjimais, katalikų vaikai — iškilmingų suartėjimų su Dievu. Pirmąją komuniją. Ne nuostabu tad, kad gegužės pradžią parinkom ir mylimiausiam šeimos nariui — motinai pagerbti, paminėti. Kartu prisimenam ir paties jautriausius išgyvenimus. Gegužės pabaigą skiriame jau išėjusiems savo artimiesiems prisiminti. Ypač vyresniems — jų daug: šeimos narių, giminių, draugų, bendradarbių, artiau ar iš toliau pažįstamų asmenų. Artimieji prisimenami dažniau, bent kartą ar net kelis per metus. Tolimesnieji — rečiau. Bendradarbiai, bendražygiai — kokių nors ypatingesnių tos bendrystės suaktyvinti progomis. O mes tokių suaktyvinti turime daug. Jų buvo per visą tautos istorijos laikotarpį, bet praėjus šimtmečiui jomis net perpildytas ir daugumas iš jų — šurpūs, tragiški, kai kuriuos tiesiog pasakiškai žiaurios. Tautos kėlimasis iš vergijos, kovos dėl laisvės, okupacijos, trėmimai, sukilimai, partizanai, politiniai kaliniai, kovotojų mirtys neišpaaiškintos kancios. Tarp jų audrų — gal ir ne tokios šurpūs, bet visgi pakankamai dramatiški — mes, išeiviai, su tėvyne išsiskyrimo dienos ir naujo gyvenimo kūrimas, kai kuriems mažai, o kai kuriems gal ir visiškai nepažįstamoje, nesuvokiamoje aplinkoje ir nuolatinis darbas tiems paties bendriems Lietuvos laisvės ir lietuvių tikslams.

Pusšimtis metų praėjo nuo anų, pirmųjų, dienų, ir kaip labai viškas pasikeitė. Mūsų gyvenimo sąlygos, aplinkybės, galvojimas, darbas ir, žinoma, žmonės. Kiek daug jų jau išėjo, kiek naujų atėjo. Ir panašiai, ir visiškai kitoki. Tai praėjusieji vaizdai, kuriuos stipriau grąžina atmintin šie JAV lietuvių bendruomenės suaktyviniai metai ir rudenį Čikagoje ruošiamas jų paminėjimas. Prisimenu ir aš pirmuosius bendruomenės žingsnius, kai su Vokietijoje „įkaišyta“ jos idėja „atsitrenkiau“ į pietiniame Michigano ežero beveik smailioje, apie 30 mylių nuo Čikagos esanti, tarp didžiulių plieno gamyklų ir alyvų valyklų įprastą, šiuolaikinę, aprūkusią Indiana Harbour miestelį. Jame buvo lietuvių bažnytelė, parapija, klebonas, o aplinkoje, įskaituojant ir kaimyninį didesnį East Chicago miestelį, turbūt ir keli tokie lietuviai, senųjų ateivių. Ten mes pradėjome kurtis patys ir kurti lietuvių bendruomenę. Kaip ir visur kitur, taip ir tame telkinyje, nei senieji, nei jų antroji karta mūsų bendruomenės nesidomėjo. Bet mes ją visgi sukūrėme. Pradėjome įsteigti „Tremtinių draugiją“, paskui ją „perkrikštijom“ į JAV LB East Chicago apylinkę, kuri betgi buvo sėkminga, nes dar ir šandien tobeveikia. Pasikeitė, apnykusi, sumastęjusi nariai, išsiskilusi ir „priemies-

čius“ (miestelyje jau ne bažnytelės nebėra), bet dar juda. Nebėra nei Indiana Harbour, nei Gary ilgai klestėjusių lietuvių katalikų parapijų. Taigi apylinkė nebėra ne kur glaudtis, ne kur rinktis.

Iš tų apylinkių išsiskilau 1958 metais. Kartais nuvyk davau į susirinkimus, į pobūvius, minėjimus, gegužines, kiekvieną kartą vis kurio nors buvusio bendradarbio nebėra. Kiek gyvų beliko iš buvusių pirmųjų kūrėjų, vadovų? Senokai iškeliavo tuo laiku bene vyriausias amžiumi buvęs pirmūnas dr. Jonas Paukštėlis, vėliau veiklus, „gaspadoriškas“ ilgametis valdybų narys — pirmininkas Kazimieras Valeika, po jo iškeliavo į Kaliforniją persikėlęs beveik nuolatinis valdybų narys, kelis kartus pirmininkavęs, artimiausias mano bendradarbis, asmeniškas draugas Petras Andreika. Jį pasekė teatro meno mėgėjas, pareigingas, veiklus organizatorius, apylinkės teatro steigėjas, vadovas, rezisierius, visapusiškas visuomenininkas Zigmantas Moliejus. Gana anksti mums paliko uolus spaudos platintojas Edvardas Vilutis. Labai pasižadome ir apie tą patį laiką mirusio senųjų ateivių antrosios kartos politikos, Amerikos lietuvių tarybos veikėjo, East Chicago miestelio inžinieriaus Alberto Viniko ir balsingo parapijos choro dalyvio, taip pat ankstesnio ateivio, mus „pakeičiusių“ pardavėjo specialybės mokytojo, Norkaus. Nebėra nė pirmojo mūsų dvasios vadovo, nuosaikaus patarėjo, glaudžius santykius su klebonija padėjusio išvystyti, kun. dr. Petro Celiešiaus. Mirė ir jo viršininkas, „senas“ ateivis klebonas Kazimieras Bičkauskas, vėliau — ir jo pasekėjas, antrosios kartos lietuvis kun. Ignas Vičiūras. Neseniai, ilgai pagyvenęs, išėjo vienas pirmųjų Indiana Harbour naujųjų ateivių, tremtinių draugijos steigėjų, Steponas Karvelis. Palaidojom jį apylinkėje gyvenusias, savo dainomis mus žavėjusias, aukštas solistes Prudenciją Bičienę ir Sofiją Adomaitienę. Seniai mirė ir tylesni, bet taurūs lietuviai veikėjai Vytautas Bičkus, Jonas Rimkūnas, Romualdas Nemickas, dr. Juozas Tautvila.

Tačiau East Chicago LB apylinkė skaudžiausiai išgyveno jauno, dar Lietuvoje gimusio, tačiau jau užsienyje brendusio bendruomenininko Juliusa Valeikos netektį. Išimtinai, Vietnamo karo veteranas, sukūręs šeimą ir šiek tiek kitur padirbėjęs, grįžo į savo apylinkę, kartu su broliu įkūrė savo verslovę, įsijungė į lietuvišką veiklą ir gražiai darbavosi, iki netikėta vėžio liga pakirto jo tik 53 metus išsilaikiusią gyvybę. Liko Vėnezuelos lietuvių žmona ir keturi vaikai: Antanas, Natalija, Laima ir Jonas.

Vieną anų laikų bendradarbių, Elena Petiliūnienę, palydėjome praėjusį rudenį. Jos vyrą Joną — prieš dvyliką metų Petiliūnį savo veikla buvo labiausiai išsiskilęs: Jonas lietuvišką darbą pradėjo vos tik į East Chicago apylinkę įtenęs. Dirbo keliose senosios ateivijos organizacijose, lietuvių demokratų lygoje, Amerikos lietuvių taryboje, buvo uolus BALFO veikėjas, daugiametis mediotų klubo valdybų narys, bet visada „kūnu ir siela“ pareigingas bendruomenės darbininkas. Gerus ryšius su miestelio valdžia išvystęs, mūsų tauti-

nių šventių progomis išgavė mums palankias rezolucijas. Valdžių pagalba Lietuvos reikalus jis išsklaidė amerikiečių spaudoje, o 1968 m., minint Lietuvos nepriklausomybės 50 metų sukaktį, Jonas Petiliūnas per Vasario 16-tą išrūpino valandą radijo programoje, kurioje mūsų politikai, visuomenininkai aptarė Lietuvos politinius reikalus, o kultūrininkai supažindino su tautos kultūra. Tokie, tik trumpesni pranešimai, vėliau buvo kartojami kas metai. Žmona Elena — visada jo puiki talkininkė, išauginusi sūnų Raimundą, puikų ir gabų bendruomenės vadovą. Raimundas, vedęs lietuvaitę, taip pat lietuviškai auklėja savo vaikus.

Ne visus buvusius ir jau iš šio pasaulio išėjusius bendradarbius, JAV LB East Chicago apylinkės pradininkus, steig-

jus, vėlesnius vadovus bei uolius darbininkus čia suiminėjau, o ir paminėtus tik keliais žodžiais teaptariau. Bet kitaip juk ir negalėjau. Daug kas išdilo iš atminties, daug ko ir nežinojau, prieš maždaug 40 metų iš tos apylinkės išsikele. Bet tegu tai bus, nors ir kuklus, bet prisiminimas mirusių darbuotojų vienos JAV lietuvių bendruomenės lėstelės, kuri kalbą neuvertė, bet visgi 50 veikė, dirbo ir šį tą uždirbo. Šį tą ir paliko. Tebūna tad šis rašinys nors šiek tiek padėk. Padėk dar ir Birutei Vilutienei, kuri, lyg grandine prirakinta, su savo vyru Antanu, Raimundo Petiliūno šeimos bei kitų padedama, šioje apylinkėje darba tęsia. Dėkui jai ir už pagalbą šio rašinio žinioms papildyti.

Bronius Nainys

LAIŠKAI IR NUOMONĖS

NĖR KO ČIULPYTIS SOVIETAIS

Perskaityti sieksninius, ištestus straipsnius apie Salomėją Nerį „Bičiulystės“ skyriuje, toptelėjo mintis, kad beveik nieko naujo — daug kas mums jau žinoma, S.N., su brendusi moteris, ne piemenės amžiaus, gyvenimo „užmariuota“, pogrindžio komunistė, čiulbėjo liaupsinimo tiradas Stalinui, Stalingradui, vėžė Stalino „saule“ savo pavergtai tautai, o vėliau — palikusi savo vyrą, pabėgę į Rytus — į proletarų „rojų“, pasirinko bigamistės kelią, susidėjusi su rusu-komunistu... Flaubert tvirtino: „Niekas nėra tiek blogas, kaip jį apjuodina, ir nieks nėra toks geras, kaip jį nubaltina“. Mes galime Salomėją dovanoti (mūsų krikščioniškoji prigimtis to reikalauja), bet negalime pamiršti.

Vincas Krėvė-Mickevičius, praregėjęs pasitraukė į Vakarų — demokratišką kraštą ir viešai išpažino „mea maxima culpa“. Traپیو Nijolė Sadūnaitė išdrįso mesti tiesos žodį savo kalintojams. O kaip toji išgirtoji „lakštingala“? Jeigu užuot jos pačios užsitrauktų vargų smulkaus išdėstymo, būtų išpausdintas bent vienas eilėraštis (iš to minimo sąsiuvinio, kur ji, esą, atgailauja, atsiprašo savo tautos už padarytas jai skriaudas, ar

AR LAKŠTINGALA KOMUNISTIŠKĄ GIEDA?

„Draugo“ dienraščio skyriuje „Bičiulystė“, Nr. 8 (2001 balandžio 20 d.) Ligija Tautkuvienė, talkinan su sūniu Adomui, per septynias skiltis ištestame straipsnyje įvairiopa garbina Salomėją Nerį, parašiusią bjauriausią eilėraščių prašant įjungti nepriklausomą Lietuvą į Sovietų Sąjungą. Ji to savo elgesio niekad nesigailėjo, nors, progai ar reikalui esant, apgailestavusi, panašiai apgailestavęs katinas prie suplėšytos kanarėlės šeiminkams — jis suklydęs, manęs, kad tai pelė.

Gerokai vėliau, kai visai lietuvių tautai buvo aišku, kokie

okupantai yra Sovietų Sąjunga, kai Vokietija kovojo su Sovietų Sąjunga prie Stalino, ji (Salomėja N.) kiek žinau, neraišė eilėraščių, garbinančių lietuvių partizanus, kovojančius su žudikiška sovietų kariuomene, stribais ir enkavedistų daliniais. Ne, ji parašė eilėraščių, raginančių rusus pirmyn prie Stalino, kad neužsimena, kad iš tenai traukėsi lietuvių karinis vienetas, prievarta vokiečių įjungtas karo mašinon, lietuvių dalinys sugebėjo pasitraukti iš tų kautynių, nors su dideliais nuostoliais. Ne, ji nei žodžio apie taikos siekėjus lietuvius. Tai kodėl S. N. siūlyti lietuvištes poezijos knygas, kaip siūlo Ligija Tautkuvienė?

Prisimenu, prieš eilę metų Los Angeles, CA, Šv. Kazimiero parapijos salėje vyko literatūrinio pobūdžio vakaras, pilna salė žiūrovų. Staiga, pranešėja pasako, kad dabar išgirsime Salomėjos Nėries eilėraščių...

Staiga, atsistoja pirmoje eilėje sėdėjęs dr. Mykolas Devenis, neseniai jo žmonos Aleonos Vileišytės-Devenienės išlaisvintas iš vergijos Sibire. Jis apsisvalgo, atsisuka link publikos, link scenos, ir garbiai, kad visi girdėtų, taria maždaug taip: „Aš nesutinku, kad čia būtų deklamuojamas lietuvių tautos išgamos Salomėjos Nėries eilėraštis! To nebūs, iki aš čia gyvensiu“. Ir atsisėdo. Sekundę ar dvi tylą, paskui visa salė pradėjo priariantiai ploti.

Po to įvykiu ir aš negirdėjau deklamuojant Salomėjos Nėries eilėraščių.

Algirdas Gustaitis
Los Angeles, CA

* Divizijos generolo Stasio Raštikio puskarininkio mokyklą Kaune penktadienį baigė pirmoji jaunesniųjų vadų laida, ruošta pagal mokymo programas, suderintas su NATO valstybių kariniais žinovais. Mokyklą baigė 92 jaunesnieji vadai. Kursai truko 18 savaičių, jų metu buvo parengti 48 skyrininkai-pėstininkai, 9 minosvaidžių skyriaus skyrininkai, 15 ryšių skyriaus vadų, 20 skyrininkų-zvalgų. Mokymą stebėjo ir metodinę pagalbą teikė Didžiosios Britanijos kariniai specialistai. (BNS)

DRAUGAS, 2001 m. gegužės 22 d., antradienis

5

A. † A.

VYTAUTAS J. KAVECKAS

Mirė 2001 m. gegužės 19 d.

Gyveno Oak Lawn, IL, anksčiau Marquette Parko apylinkėje.

Gimė Lietuvoje, Šakiuose. Kanadoje išgyveno 11 metų, Amerikoje — 42 metus.

Nuliūdę liko: žmona Nijolė, sūnūs Kęstutis ir Edvardas, duktė Ramona ir kiti gimines Lietuvoje.

Velionis bus pašarvotas antradienį, gegužės 22 d. nuo 2 v.p.p. iki 8 v.v. Marquette Chicago laidojimo namuose, 2533 W. 71 St., Chicago, IL. Laidotuvės įvyks trečiadienį, gegužės 23 d. iš laidojimo namų 9 v.r. velionis bus išlydėtas į Švč. Mergeles Marijos Gimimo bažnyčią, kurioje 9:30 v.r. bus aukojamos gedulingos šv. Mišios už jo sielą. Po Mišių velionis bus palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiausiai kviečiame draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidojimuose.

Nuliūdę: žmona, sūnūs, duktė ir kiti gimines.

Laidotuvių direkt. Donald M. Petkus. Tel. 800-994-7600 arba www.petkusfuneralhomes.com

Pranešame draugams ir pažįstamiems, kad 2001 m. kovo 29 d., Bostone mirė

A. † A.

VIKTORAS BAKŠYS

Velionis buvo gimęs 1916 m.

Nuliūdę liko: žmona Sofija, dukra Milda B. Richardson, sūnūs Algis ir Vytas bei jų šeimos; Pietų Amerikoje gyvenantys — sesuo Aldona, broliai Vladas ir Algis bei giminačiai Smolskiai ir Indriūnai, gyvenantys Kanadoje.

Vietoje Mišių prašome aukti lietuvių partizanų globos fondui (Tax ID# 36-316-3350): LPG Fund; Attention: Birutė Jasaitis, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629, USA.

Nuliūdę artimieji.

A. † A.

HENRIKAS RASAS RAKAUSKAS

Mirė 2001 m. gegužės 19 d., 1:50 v.r., sulaukęs 83 metų.

Velionis gyveno Brighton Parke, anksčiau Back of the Yards apylinkėje. Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 51 metus.

Nuliūdę liko: duktė Eglė, du anūkai, proanūkas, dukterėtos ir sūnėnai, gyvenantys Lietuvoje, taip pat artima draugė Teresa Maruskevicius.

Velionis pašarvotas antradienį, gegužės 22 d., nuo 4 v.v. iki 9 v.v. Gaidas Daimid laidojimo namuose, 4330 S. California Ave., Chicago, IL. Laidotuvės trečiadienį, gegužės 23 d. Religinės apeigos įvyks 12 v.p.p., laidojimo namuose. Po apeigų velionis bus palaidotas Tautinėse lietuvių kapinėse.

Laidotuvių direkt. Gerald F. Daimid. Tel. 773-523-0440.

Prenumeruokime ir skaitykime „DRAUGĄ“

Dėkojame

Šeimai ir Geradariams a.a. Vytauto Rauckio atminimui

a.a. Vytautui Rauckiui mirus, artimieji ir pažįstami aukėjo lėšų paremti Lietuvos jėzuitų jaunimo auklėjimo darbus ir Vilniaus ir Kauno Jėzuitų gimnazijas. Mes dėkojame, kad dosniai prisidėjote prie jėzuitų pastangų Lietuvoje auklėti jaunimą ir stiprinti jo mokslinį ir dvasinį išsilavinimą. Yra labai gražu, kad a.a. Vytauto Rauckio dvasia gyvuoja Lietuvos jaunime.

Nuoširdžiai Ačiū,

Tėvai Jėzuitai

Aukojo: V. & G. Ankus, V. & A. Bersenas, A. Budrys, Dr. G. Cerniauskas, N. Cerniauskas, K. & A. Chinavare, A. Duoba, M. & R. Gilydis, R. & K. Giedraitis, J. & D. Gilydis, L. Grazulis, A. Jurgutis, D. & D. Lukasicwicz, V. & V. Memenas, J. & R. Mikaila, L. & V. Orentas, Z. Pajaujis, V. & A. Pekorius, R. & V. Petrulis, V. & M. Petrulis, S. & R. Pikunas, R. & G. Puskorius, V. Rauckis, K. Reinhardt, B. & R. & S. Roth, A. & L. Rugienius, V. & J. Rugienius, N. & J. Udry, L. Udry, M. & M. & K. Vygantas, A. & Y. Zapparackas, V. & K. Zubrickas.

Jesuit Fathers - Baltic Project, 2345 W. 56th Street, Chicago, IL 60636 tel:(773)737-8400

It makes a world of difference when you fly SAS to Lithuania.

No one makes round-trip travel to Lithuania easier and more convenient than SAS. From Chicago, we offer daily service to Vilnius with a hassle-free connection via Stockholm. When you're ready to return, you'll enjoy same-day travel back to Chicago through our Copenhagen hub. Find out what a world of difference SAS can make for your next trip. Just call your Travel Agent or SAS at 1-800-221-2350 or visit our website at www.scandinavianair.net.

Flight #	From	To	Departure Time	Arrival Time
SK 946	Chicago	Stockholm	4:20 pm	7:35 am +1
SK 744	Stockholm	Vilnius	9:20 am	11:50 am
SK 743	Vilnius	Copenhagen	1:40 pm	2:20 pm
SK 943	Copenhagen	Chicago	3:30 pm	5:40 pm

Schedule subject to change without notice

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Meno mokyklės moksleivė Aušra Bužėnaitė rengiasi dalyvauti I JAV lietuvių jaunųjų atlikėjų festivalyje, kuris vyks birželio 2 d. Lemonte, Pasaulio lietuvių centro Dailės muziejaus patalpose.

I JAV LIETUVIŲ JAUNŲJŲ ATLIKĖJŲ FESTIVALIS

Birželio 2 d. Lemonte, PLC Lietuvių dailės muziejaus patalpose, rengiamas pirmasis JAV lietuvių jaunųjų atlikėjų festivalis – koncertas.

Kviečiame dalyvauti dainininkus (nuo ikimokyklinio amžiaus iki 28 metų), instrumentalistus (nuo 7 metų iki 28 metų): liaudies instrumentų – kanklės, birbynės, skudčiai, lumzdeliai, skrabalai; styginių – smuikas, violončelė; bei fortepijono atlikėjus.

Repertuare – lietuvių liaudies, lietuvių kompozitorių, savo kūrybos dainos, muzika. Beje, jei dalyvis ar dalyvė neįtraukė į savo repertuarą lietuviško kūrinio – ne bėda, dalyvaukite, visi busite priimti!

Festivalis prasidės birželio 2 d. 3 val.p.p. Dailės muziejaus patalpose. Dalyviai renkasi anksčiau – repetitijai. Smulkesnė informacija tel. 630-690-4051.

L. T.

Šiais metais Šeštinės Švč. M. Marijos Gimimo parapijoje bus švenčiamos šį sekmadienį, gegužės 27 dieną.

Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse tradicinis visuomeniškas mirusiųjų pagerbimas prie Steigėjų paminklo Kapų puošimo dieną, pirmadienį, gegužės 28 d., vyks tuoj po kapinės laikomų šv. Mišių. Trumpomis apeigomis, kurių religinę dalį atliks šių kapinių direktorius kun. Jonas Kuzinskas, trumpu visuomeninio žodžio, vainiko padėjimu, giesmė ir Tautos himnu bus prisiminti visi mūsų tautos žuvusieji už laisvę, o taip pat ir visuose pasaulio žemynuose amžiną atilsį radę mūsų artimieji. Šias iškilmes jau daug metų ruošia Bendruomenės pasauliečių komitetas ir šių kapinių Sklypų savininkų draugija, garbės sargyboje dalyvaujant šauliams, šaulėms ir ramovėnams. Visi dalyvaukime šiame bendrame visuomeniškame susitelkime ir kartu pareiškime pagarbą visiems mūsų tautos mirusiesiems.

Vilniečių žiniai! Pranešame, kad š. m. gegužės 27 d., sekmadienį, po apeigų Lietuvių tautinėse kapinėse rinksimės prie Pranės ir Juliaus Pakalkų ten pastatyto paminklo, kur pagerbsime Sibiro tremtinius ir Vilniaus krašto Lietuvių sąjungos Čikagos skyriaus mirusius narius. Prašome dalyvauti!

„Daug privažiavo į Chicago ir į visą Ameriką naujų žmonių... Ir atvažiavo čia tie nauji žmonės, kaip sakoma, ne tušiom rankom. Jie atsivežė gražaus turto, brangių lobų. Tiesa, jie neatsivežė nei aukso, nei sidabro, nei kitų „svieto marnasčių“... Jų turtas nelaikomas bankų seifuose, neslepamas nei čemodanuose, nei senose kojinėse po čiužiniu... Jie atsivežė tokią turtą, kurio nei kandys nesuės, nei „vagys neišvog“, jie atsivežė tėvynėje įgytus ir jų pačių rankomis išugdytus kultūros lobius“, – taip savo straipsnyje „Naujieji žmonės“ Chicagoje 1952 gegužės 7 dieną „Naujienose“ rašė teisininkas Antanas Ragauskas. Per savo gyvenimą jis spausdino straipsnius įvairiuose leidiniuose ir Lietuvoje, ir Amerikoje – jo vaikų dėka teisininko straipsniai, rašyti išėjusios spaudoje 1950-1968 metais, sugulė į knygą, kurios pristatymas vyks šį penktadienį, gegužės 25 d., 7 val.v. Lietuvių dailės muziejuje, Lemonte. Naująją knygą apžvelgs „Draugo“ vyr. redaktorė Danutė Bindokienė, bus skaitomos ištraukos iš knygos, vyks trumpa meninė programa. Kviečiame dalyvauti naujos, lietuviškos knygos pristatymo šventėje.

Lietuviškas interneto puslapis apie maisto gaminių užkutus jūsų nosį! Vertėtų paklausti profesionalo, ruošusio maistą keletui prezidentų, patarimų. Interneto puslapį <http://cooking.guru.lt> veda vienas iš Vilniaus „Stiklių“ restorano virėjų.

Meno mokyklės kanklių skyriaus moksleivė Indrė Bielskutė ir sportinių šokių skyriaus moksleiviai dalyvaus „Saulutės“ rengiamame labdaros koncerte „Laumės juosta“, kuris vyks birželio 10 d. 12:30 val.p.p. Lemonte, PLC Lietuvių fondo salėje.

Skelbimai

• 27 centai skambinant Lietuva, 5.5 cent JAV, 24 val. per parą, 7 dienas per savaitę, 6 sekundžių intervalai. Jokių mėnesinių mokesčių. Tikslus apskaičiavimas. Kokybiškiausias ryšys. Paslauga be apgaulės. Kreipkitės vakarais lietuviškai į TRANSPORT atstovą su 8 metų patirtimi tarptautiniuose ryšiuose. Tel. 708-386-0556. TRANSPORT – patikimiausias ryšys su Lietuva bei visu pasauliu!

Reklamavimas

Vyresniųjų lietuvių centre „Seklyčioje“ gegužės 23 d., trečiadienį, 2 val.p.p. bus rodoma vaizdajuostė iš ciklo mūsų miesteliai – „Palanga“ II dalis. Maloniai kviečiame atsilankyti ir pasigrožėti Baltijos pajūrio miestu. Kaip jau įprasta, „Seklyčioje“ bus ir bendri pietūs. Įėjimo bilietas – laimėjimas. Atvykite!

Čikagos ir apylinkių Nekalto Prasidėjimo M. Marijos seselių rėmėjų metinis narių susirinkimas šaukiamas birželio 3 d., sekmadienį, 8 val.r. Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčioje bus aukojamos Mišios už mirusius ir gyvus narius, o tuoj po to salėje vyks susirinkimas, valdybos pranešimas, pusryčiai, laimėjimai ir kt. Taip pat bus renkama nauja valdyba. Maloniai kviečiami visi nariai ir svečiai susirinkime dalyvauti.

Atsiųsta

paminėti

Lietuvoje pasirodė naujas informacinis leidinys, pavadinamas „**ŽiniaLaiškiu**“. Atstovas JAV – Jonas Pabedinskas. Jį leidžia Visuomeninių diskusijų sambūrių globos komitetas (pirm. Petras Plumpa, nariai Regimantas Vedegys, dr. Saulius Girnius, fin. Pranas Povilaitis). Bendradarbiauja Demokratinės politikos instituto ir Krikščionių pilietinio veikimo centro nariai. Reikia pastebėti, kad turbūt pirmas atvejis, kai į Ameriką leidinio maketas persiunčiamas elektroniniu paštu ir užsienio skaitytojams skirtas tiražas atspausdinamas Amerikoje.

„ŽiniaLaiškio“ išėjo jau antras numeris. Jis platinamas Lietuvoje ir JAV lietuvių išseivijoje. Kadangi Lietuvoje dešinioji spauda ypač susilpnėjo, šis leidinys turėtų būti įdomus ir naudingas tai išseivijos daliai, kuri remia dešinįją mintį.

Balandžio mėnesio numeryje yra įdomi žinutė apie tai, kad Baltarusijoje išėjo iš pagrindžio baltų palikuonimis save laikantys Vakarų Baltarusijos visuomenės veikėjai, susibūrę į politinę „Litvinų lygą“. 2000-aisiais 50 mokslininkų, menininkų ir politikų paskelbė naują naciją: litvius, kuriais pasirengę save laikyti, jų teigimu, 20 proc. vakarų baltarusių. Anot Litvinų lygos, jie siekia sukurti kultūrinę autonomiją, kuri paskatintų Litvaniją. Kadangi 3 iš 10 mln. Baltarusijos gyventojų, litvinų nuomone, nenori būti Rusijos dalimi, jie tikisi, kad baltarusiai su džiaugsmu priims Litvinų lygos skelbiamas idėjas.

Ką sudomino naujasis leidinys, gali kreiptis: „**ŽiniaLaiškis**“, 2863 Brighton Ct. Westchester, IL 60154-5605; USA; fax. 708-562-9459; e-mail: Jonasamer@aol.com

Šeimų Mišios Čikagos tėvų jėzuitų koplyčioje bus aukojamos šį sekmadienį, gegužės 27 d., 10 val.r. Mišių metu giedos Dalios Gedvilienės „Lakštutės“ choras. Po Mišių Tėvų jėzuitų namuose vyks pabendravimas ir religiniai užsiėmimai vaikams. Šiems užsiėmimams vadovaus seselė Laimutė. Kviečiame visus dalyvauti.

BRIGHTON PARKO LIETUVIŲ PARAPIJOJE

Gegužės 6 dieną Brighton Parko Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijoje šventėme Motinos dieną. Tą dieną – pirmą gegužės sekmadienį, visados ją švėsdavome mūsų tėvynėje Lietuvoje. Taigi mes norime išlaikyti mūsų tradiciją. Gegužės 6-ąją mes, 20-tos kuopos sąjungietės, taip pat prisiminėme mūsų mirusias seses bei mūsų mirusias motinėles.

Visos sesės iškilmingai dalyvavome šv. Mišiose.

Tą dieną sulaukėme svečio iš Lietuvos. Tai – Kauno muzikinio teatro solistas Juozas Janušaitis. Solistas savo dainavimu praturtino mūsų choro skambėjimą.

Po šv. Mišių visi susirinkome į mokyklos salę. Čia Brighton Parko bendruomenė ruošė pietus. Pietūs, kaip ir visados, buvo skanūs. Juk lietuviški!

Vaišinomės pietumis ir džiaugėmės girdėdami skardų J. Janušaitio balsą. Jis dainavo solo, po to abudu su broliu atliko daug puikių dainų. Vėliau „nukeliavome“ į operos spektaklius, prisiminėme Dainių Dolskį.

Tai buvo tikrai labai puiki Motinos diena.

Mūsų parapijoje kas antrą mėnesio sekmadienį, tuoj po lietuviškų šv. Mišių, yra ruošiamas kavutė. Tai – mūsų kunigo Jaunio Kelpšo idėja. Tuo džiaugiamės, nes tikrai atrodo, kad tai mus visus lietuvius sujungia į vieną šeimą. Dabar gegužės mėnesį dalyvaujame gegužinėse pamaldose. Pamaldos vyksta 6:30 val.v. pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais.

Mūsų parapija labai gražiai darbuojasi. Galime didžiuotis, turėdami jauną ir energingą kunigą J. Kelpšą, kuris visados sugalvoja naujų idėjų.

Sekmadieniais mūsų choras mus džiugina gražiu giedojimu – tai mūsų darbštus chormeisteris Algimantas Barniško nuopelnas.

Be to, dar turime didžiuotis, kad mūsų parapiją papildė naujai atvykusieji, tai tikrai yra gražu.

Mes tikimės, kad kol mūsų parapijoje daugės lietuvių, parapija gyvuos. Kol lietuviškas žodis čia skambės, mes būsime gyvi.

Stasė Viščiuvienė

Brone Nainienė ir Rimantas Griškėlis – įvairių renginių, vykstančių Pasaulio lietuvių centre, rengėjai ir dalyviai.

Vytauto Jasinevičiaus nuotr.

Poezijos dienų metu, besiklausant prof. dr. Violetos Kelertienės pasakojimo.

MANO VAIKYSTĖS UPĖ VISAS NUSINEŠĖ PASLAPTIS

„Bunda gamta. Pavasaris visur, – taip „Pavasario dienų“ antrąjį renginį, įvykusių Čikagoje, Jaunimo centre, pradėjo JAV Lietuvių Bendruomenės Kultūros tarybos pirmininkė Marija Remienė. – Skamba nenutrūkstamų paukščių giesmės, žmonių dainos. Pavasaris. Gaivališkas, gyvybės, šviesos pilnas. Su pavasariu į Čikagą atskrenda ir poezija. Pavasarį vainikuoja „Poezijos dienos“.

Sako, Japonijoje kas trečias žmogus rašo eiles. Mūsų tauta taip pat turtinga poetų. Visais laikais jie savo eilėmis kėlė tautos dvasią. Jų kūryba virto dainomis, giesmėmis. Lietuvių poezijos kūriniai garbino Kūrėją Dievą ir Mariją, reikšdavo savo tikėjimą ir jausmus. Šį kartą į Čikagą atkeliavo poetų pora – iš ten, kur prasižėdė mūsų didžioji upė Nemunas. Tegul jų kūryba, kaip Nemunas mūsų tėvyne, gaivina mus savo poetiniu žodžiu.

Poezijos vakaro svečiai – Nijolė Miliauskaitė, 2000 m. Kultūros ir meno valstybinės premijos ir Poezijos pavasario bei Druskininkų rudens laureatė, bei Vytautas Bložė, Poezijos pavasario ir Druskininkų rudens laureatas. Vakara vedė LB Kultūros tarybos sekretorė Violeta Drupaitė. Poetus pristatė Illinois universiteto Lituanistikos katedros vadovė prof. dr. Violeta Kelertienė ir literatūrologas Algirdas Titus Antanaitis. Savo eilėraščius skaitė patys poetai. Vakare dalyvavo muzikas Algimantas Barniškis, atlikęs lietuvių kompozitorių dainas V. Bložės žodžiais.

Prof. dr. V. Kelertienė, pristatydamą poetę N. Miliauskaitę, kalbėjo: „Pirmas knyginis kūrybos žingsnis jau parodė, kad poetė turi savitą braižą, dar kitų neišnaudotas temas, savo pačios estetinį pasaulį. Tarpas tarp pirmosios publikacijos spaudoje ir pirmosios knygos poetėi išėjo tik į naudą – knygoje nebuvo nereikalingo balasto. Visi eilėraščiai jau buvo nušifuoti, atrinkti, matėsi būsimo meistrės, laureatės ypatybės“.

Lietuvių literatūros mokslininkė išsamiai panagrinėjo poetės kūrybą, raskdama joje bendrumų su keletu išeivijos poetų: „Aš daugiau sąsajų randu su Liūne Sutema ir Nyka Niliūnu. Jūs visus sieja prarastos vaikystės ir paauglystės ilgesys. ...Miliauskaitė ir Sutema domina lėlės, puošmenos, kaspiniai, ir suknėlės, tačiau Miliauskaitė švelnesnė už Sutemą, ji neturi nieko raganiško savyje. Kita vertus, Nyka ataidi savo vėjais, ūkanomis, lietumi, sapnais. ...O vis dėlto Miliauskaitė turi savo uždara erdvę, kuri priklauso jai vienai: prieglaudos vaikų gyvenimas ir aplinka, Bonifratų – t.y., pamišėlių ligoninė...“

Prof. V. Kelertienė Nijolę Miliauskaitę pavadino vidine disidente, apie ką liudija jos kūryba ir gyvenimas: poezijoje nerasi ne tik jos gyvento laiko-

tarpio realijų, bet netgi ir sovietinės buities daiktų.

Prof. V. Kelertienė pristatė N. Miliauskaitės poezijos vertėją į anglų kalbą Gražiną Slavėnienę, poezijos vakare dalyvavusią kaip klausytoją.

Literatūrologas A. T. Antanaitis poeto V. Bložės kūrybos pristatymą pradėjo citata iš 1966 m. „Metmenų“: „1965 m. Santaros Šviesos suvažiavime, po Algirdo Landsbergio paskaitos apie naujus vėjus Sovietų Sąjungos satelitinių kraštų, o taipgi ir Lietuvos literatūroje, į priekį iššoko Genius Procuta ir tiesiog maldė prelegentą paskaityti vieną eilėraščių. Tai buvo jauno, bent tada mažai kam tegirdėto poeto Vytauto Bložės „Novelė apie klasės draugą“, išspausdinta tais pačiais metais Lietuvoje išleistoje naujausios poezijos antologijoje „Poezijos pavasaryje“. Eilėraštyje aprašomieji įvykiai prasidėjo tais laikais, kada

*Pamiškėm dar vaikščiojo
šūviai.
Reikėjo peržengti
turgavietėj išrikiuotus lavonus...*

Prelegentas pasitenkino pristatęs poeto trumpą biografiją, palikęs daugiau erdvės pačiam poetui, kurį gausiai susirinkusi auditorija ypač šiltai priėmė. Vytautas Bložė skaitė daug savo poezijos, daugiausia pasirinkdamas mažiau girdėtą – tą, kurią sovietmečiu dėjo į stalčius ir kurios net pats naikino rankraščius. Jis perskaitė eilėraščių, skirtą Stalinui, kurio rankraščio nedrįsdavo laikyti savo namuose: retkartais jį perrašydavo ranka, kad neužmirštų, o paskui popierių sudraskydavo ir suvalgydavo. Už tokių rankraščių grėsė „honoraras, skaičiuojamas metais“, anot poeto.

Poezijos vakarui nuskaidrinti, muzikas A. Barniškis atliko tris Lietuvoje labai populiarias dainas V. Bložės žodžiais: A. Gorbulskio „Klausk širdies“, E. Balsio „Senas jūrininkas“ ir A. Raudonikio „Krantų gelė“. Pats poetas apie save, kaip dainų autorių pasakė įdomų dalyką: pasiro-

Poeziją skaitė vakaro svečiai – Nijolė Miliauskaitė

...ir Vytautas Bložė

do, daug dainų jis yra paleidęs į pasaulį, pasirašydamas „liaudies žodžiais“. Tai jis darė sąmoningai, nes tai buvo partizanų dainos.

Pasibaigus poezijos vakarui Jaunimo centre, kultūrininkė Aldona Šmulkštienė privačiame pokalbyje pasvarstė, kad būtent tokius ji įsivaizduotų Čikagos lietuvių didžiųjų tautos švenčių minėjimus. Vietoj įprastų ir naujo nebeprasakantių istorinių pasakaitų į klausytojus turėtų prabilti būtent menininkai – sugebantys istorinius įvykius apmąstyti meno, literatūros kalba. Poetai sugeba sugrąžinti laiko nusineštas į praeitį paslaptis.

Audronė V. Škiudaitė

Algimantas Barniškis atliko tris dainas, parašytas pagal Vytauto Bložės eiles.

Visos nuotraukos – Jono Kuprio